

KP

10

KYRKPRESEN

TORSDAG 7 MAJ. NR 10/2020

**Kan lite om mycket
men inget ordentligt**

Sidan 2

**När man avundas dem
som har föräldrar**

Sidan 10

**Till alla på avdelning
tre på Esbo sjukhus**

Sidan 19

TÄNK ATT JAG FICK EN ANDRA CHANS

Sidan 8

**LEDAREN: Ta statistiken
med en nypa salt** Sidan 5

**MATHIAS ROSENlund: Det
som tröstar mig just nu** Sidan 3

**I mammalandet samsas
lycka och förtvivlan** Sidan 23

Pensionerad kyrkoherde i Nykarleby sedan 2018. **Gift**, har fyra barn och fem barnbarn. **Intresserad av** mycket, men kallar sig amatör på det mesta.

.....

Det är många predikningar som Lars-Johan Sandvik blivit inspirerad till i naturen. Fåglar har också kommit med en personlig hälsning från Gud.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

SER HIMLENS

Nordan blåser hårt mot stränderna på Larshäll i Socklot. Fåglarna som vi gett oss ut för att se den morgon förstår att ligga i lä.

Den här årstiden är Lars-Johan "Jukka" Sandvik vanligen ute två morgnar varje vecka för att iakttä och lyssna på fåglarna. Ofta här på Sandören i Nykarleby.

Då vinden blåser hårt mot stränderna vill sig fågelskådandet inte riktigt. Det är mest måsar och några skrakar som flyger, medan svanarna och gäsen sover med huvudet under vingen på stenhällen en bit från land.

– Det berikar verkligen utomhusvistelsen att känna de olika arterna av fåglar och växter. Och att känna igen fågelläten ger mig en speciell glädje, säger han.

Som pensionär har den tidigare kyrkoherden i Nykarleby mera tid att vistas ute i naturen än när han var aktiv som präst. Han räknar ändå inte fåglarna som sitt främsta intresse.

– Jag har så många intressen att jag inte vet vilket som är det dominerande. Jag kan lite av det mesta, men inget riktigt ordentligt. Jag tycker att det är ett trevligt och rikt sätt att leva.

Men du är ju proffs på att vara präst?

– Jo, jag har en nog en viss fallenhet för att vara präst, att predika, möta människor och att själavårda.

Förutom fåglar och naturupplevelser nämner han litteratur, schack, teologi, musik och idéhistoria som några av sina intressen.

Att åka skridskor på sjön ser han som något av det finaste i naturväg.

– Det finns ingen större upplevelse av frihet och gränslöshet än när det är fritt fram att åka på havsisen. Det går snabbt och vägvalet är helt fritt. Jag brukar söka upp alla jag ser på isen.

Han är också praktiskt lagd och tycker om att bygga.

– Jag spelar schack på nätet, just nu har jag två partier på gång. Så länge biblioteken var öppna besökte jag åtminstone ett varje vecka; i Nykarleby, Jakobstad, Karleby eller Vasa. Jag sjunger, spelar lite trumpet, gitarr, dragspel och sjunger däremellan. Som sagt, lite av varje men inget riktigt ordentligt. Mest bara till husbehov.

Även om han inte är infödd Nykarlebybo har Jukka Sandvik en stor kännedom om området och dess människor.

– Jag är intresserad av folk och av släkter och jag vill prata med alla jag ser. En del kallar det nyfikenhet.

Och det är det nog. Jag vill veta vem folk är. Min framfusighet på det området är nästan alltid belönande.

Det är heller ingen dålig egenskap för en präst.

Jesus rekommenderade fågelskådning

Men den här morgonen är vi ute för att se på fåglarna.

– Någon har sagt att fågelskådning är den enda hobbyn som Jesus rekommenderat. Jesus sade ju att vi ska se på fåglarna, de varken sår eller skördar.

Men någon bongare är Lars-Johan Sandvik inte.

– För någon vecka sedan såg man en kungsfiskare i Lappajärvi. Kanske den är kvar ännu. Men jag har inte brytt mig om att åka dit. Jag såg den också i min ungdom i Larsmo.

Han följer ändå med vilka fåglar andra sett. Det gör han med hjälp av appen Tiira som han laddat ner i sin telefon. I den anmäler fågelskådarna vad som observerats och var.

Någon har sett en brunand och en stäpphök i Kalajoki. En kustlabb i Fäboda. Och bläsgåsar i både Kalajoki och i Östensö.

En sädesärta flyger förbi. Det är första gången i år som han ser den.

– Intresset för fåglar och naturen har jag ärvt av min pappa Alf. Jag följde ofta ut med honom när han

»Fåglarnas ovanliga beteende och närvaro har gett många tröst i sorgen.«

var ute i naturen. Vi ringmärkte massor av fåglar i skogen och i skärgården.

Under åren har han sett förändringar i fågelbeståndet.

– Till exempel gråsparven håller på att försvinna och ersättas av pilfinken. Många tror det är samma fågel för de liknar varandra. Men pilfinken är mindre, har en chokladbrun hjässa och en svart fläck på den ljusa kinden. Staren höll också på att försvinna men håller nu eventuellt på att komma tillbaka. Ortolansparvens kännpaka och sträva sång hördes förr mycket allmänt, men numera är den fåtalig.

Fåglarna har inspirerat honom till många predikningar.

– Fåglarna och våra barns spontana uttryck har under åren gett många levande bilder för predikan.

I sitt arbete som präst har han hört många anhöriga berätta om fåglar som på ett speciellt sätt kom-

mit med en hälsning i samband med något dödsfall.

– De har sett det som en hälsning från Gud. Fåglarnas ovanliga beteende och närvaro har gett många tröst i sorgen.

Vad tror du?

– Det är som med allt annat i tron. Allt kan förklaras med slumpen för den som så vill, man kan tro eller låta bli. Jag räknar med att Gud ibland använder fåglar som sändebud.

Själv hade han ett speciellt möte med två stjärtmesar på retreatgården Snoan en gång. De kom med en viktig hälsning i en svår livssituation som berörde honom starkt.

– Det mötet tog jag som en hälsning från Gud. Men det är inte orsaken till mitt intresse för fåglar. Det är bara en extra krydda som nån gång har erbjudits också mig.

Sedan dess har stjärtmesen varit en av de fåglar som han blir speciellt glad över att möta. En annan fågel som gläder honom lite extra är den treåriga hackspetten.

– Den överraskade mig en gång oblygt och när-gånget på sommarstugan. Sedan dess har den varit en kär vän.

INKAST

En gammal, lärorik läxa

JAG HADE hoppats kunna skriva något muntert och lugnande.

Den här våren, hur har den inte förändrat allting.

Men förhoppningsvis kan den här kolumnen vara en aning trösterik ändå. Jag har nämligen repeterat en gammal, lärorik läxa.

Jag pratade häromdagen med min dotter som grät och var mycket ledsen. Hon hade sent en kväll börjat tänka på vad hon skulle göra, vad hon skulle känna om hennes bror, mamma eller jag skulle dö. Eller någon av hennes älskade två katter – som hon ju vet lever avsevärt kortare liv än vi gör. Bara tanken var förkrossande för henne, så hon frågade mig hur hon någonsin skulle klara av att det verkligen händer?

Jag pratade med en bibliotekariekollega om coronaviruset som så komplett har förändrat vår arbetsbild just nu. Ingendera av oss vet hur jobbet kommer att se ut i fortsättningen, för att inte tala om samhället i övrigt. Det är en svår situation, men vi försöker göra det bästa av det.

»Isolering får mig att känna att jag förgås.«

JAG BERÄTTADE för en god vän om all den ångest jag känner just nu. Jag är en obotligt social person, jag har inte ord för hur mycket jag saknar mina vänner och mina kolleger. Avskildhet och isolering får mig att känna att jag förgås.

Min dotter och jag pratade länge om sorg och svårigheter, men samtalet mynnade till sist ut i glatt skratt och många gemensamma insider jokes.

Min kollega och jag tipsade varandra om favoritpodcaster som tröstar oss just nu, sådana som handlar om allt annat än virus.

Min vän som jag berättade om min ångest för gav mig tipset att dricka mindre kaffe eftersom stora mängder koffein lär vara ångestframkallande. Ett bra, konkret råd.

Jag träffade min bror en stund. Vi pratade och såg en film i hans etta och då jag skulle gå sträckte han fram sin armbåge mot mig i stället för sin handflata. Vi bumpade våra armbågar och precis när jag skulle vända om och gå sa han med ett stort leende: "Det var så roligt att se dig."

Det var länge sedan jag känt mig så uppriktigt glad över en så enkel och ärlig replik.

Så jag känner hopp, även om det inte är lätt.

Använd dina ord, tala med familj och vänner, dela din berättelse med andra. Det var den läxan jag har fått repetera.

Mathias Rosenlund är författare och bibliotekarie.

Vägkyrkor öppna i sommar om församlingen vill det

Sedan vägkyrkorna infördes på 1990-talet har kyrkorna hållit öppet varje sommar. Varje år har de 250 000–350 000 besökare. Men inte i år.

– Varje församling fattar själv beslut om ifall de håller kyrkan öppen. Men vi som koordinerar och marknadsför vägkyrkorna har gett rådet att vägkyrkorna håller stängt i sommar. Vi har också från församlingarna fått olika bud: en del vill inte hålla öppet, andra kan tänka sig att öppna dörrarna för sådana som rör sig i bygden, säger **Jari Kupiainen** som är utvecklingschef på Kyrktjänst.

I Sibbo håller Sibbo gamla kyrka sina dörrar öppna från första juni till sista augusti.

– Vi har också en guide på plats och är nog med att max 10 personer får vistas i kyrkan åt gången ifall de restriktionerna står kvar också i sommar, säger kyrkoherde **Camilla Ekholm**.

Kyrkoherde **Anders Lindström** från Ekenäs-nejdens svenska församling berättar att Ekenäs kyrka sannolikt står öppen i sommar, eventuellt med begränsade öppethållningstider.

SOFIA TORVALDS

Uppsägningar kan vara aktuella i Karleby

Karleby kyrkliga samfällighet inleder samarbetsförhandlingar. Förhandlingarna kan handla om permitteringar eller uppsägningar, skriver tidningen Keskipohjanmaa.

Församlingarna har också kommit överens om att anställda ska kunna överföras till arbete i en annan församling under undantagstillståndet.

JOHAN SANDBERG

SERIE: KLIPP UR ARKIVET.

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

Slopa morsdagen? Nej, verkligen inte!

I maj 1970 gjorde Kyrkpressen en Gallup om morsdagen. Ska morsdagen slopas? För en del kan den ju betyda "ensamhet som är tyngre än andra dagars ensamhet och en besvikelse som är bittrare än de vanliga dagarnas besvikelse". Minigallupens svar på frågan är ändå ett rungande nej.

Alla som svarat är överens om att morsdagen är minst lika viktig för barnen som för mamman.

"Jag tror att det betyder mycket för barnen att redan som små få glädja andra, att få lära sig att inte bara tänka på sig själva utan också kunna göra någon annan glad", säger Ann-Mari Östman i Haddom, och berättar att hennes lilla pojke en morsdag hade plockat blåsippor utan att hon visste det. På natten vaknade han, slog upp ögonen och sa: Vet du, vi har blåsippor åt dig!

"Sedan somnade han och på morgonen kom han inte alls ihåg att han förrätt sig."

SOFIA TORVALDS

Jeppo och Munsala kapellförsamlingar existerar inte längre efter den 12 juni. Ett beslut som gjorts utan omröstning men där två Jeppobor anmält avvikande åsikt. Jeppo kyrka på bilden.

Kapellen upphör i Nykarleby

Kapellförsamlingarna i Munsala och Jeppo upphör i Nykarleby församling. – Kapellförsamlingar ger utmaningar med dubbla strukturer, säger kyrkoherde Mia Anderssén-Löf.

TEXT OCH ARKIVFOTO: JOHAN SANDBERG

Kapellförsamlingsmodellen har lovordats och även använts som ett lockbete för att sänka tröskeln till församlingsfusioner. Men Mia Anderssén-Löf håller inte med om modellens förträfflighet.

– Personligen har jag inte stött på någon som lovordat kapellförsamlingsstrukturen. Jag har fått uppfattningen att de utmaningarna som vi haft i Nykarleby också är vanliga på annat håll, säger hon.

Utmaningarna består av oklarheter om vem som beslutar vad.

– Kapellråden har inte mandat att besluta om det de tycker de borde få besluta om. De kan inte besluta om sin verksamhet för de har ingen personal. De kan inte besluta om fastigheterna för de äger inga.

När församlingarna i Nykarleby gick samman 2013 bildades kapellförsamlingar i Jeppo och Munsala.

– Under de här åren har vi sett att det stup i kvarten uppstått missförstånd, konflikter

eller dubbelbokningar. Vi har å ena sidan försökt leva som tre separata församlingar och å andra sidan som en gemensam där man delar på arbetet och de anställda. Därför är vi övertygade om att det här är rätt steg att ta, säger hon.

Hon tror ändå att det var nödvändigt för Nykarleby att ta steget via kapellförsamlingarna.

– När man bildade kapellförsamlingarna var tanken att det i viss mån skulle gå att fortsätta som självständiga församlingar. Men det visade sig snart vara opraktiskt. Hur skulle man då till exempel fördela de anställda?

Beslutet att dra in kapellförsamlingarna den 12 juni har kyrkofullmäktige i Nykarleby gjort på förslag

av kyrkorådet. Beslutet är nu överfört till domkapitlet för fastställelse.

– Vi hade en jättegod diskussion och beslutet var mer enhälligt än väntat. Varken i rådet eller i fullmäktige kom några avvikande förslag men i fullmäktige anmäldes två avvikande åsikter till protokollet.

Inom församlingen arbetar man som bäst på att skapa någon form av lokalaråd som ska ersätta kapellråden.

– Kyrkorådet funderar på lokalaråden som får en mindre administrativ funktion, men i stort med samma uppgifter som kapellrådet. Några uppgifter förs över till styrgrupperna för de olika verksamhetsområdena. Lokalaråden blir då som arbetsgrupper under kyrkorådet. Strukturen blir lätt och den kan anpassas efter behov. Det som inte funkar kan lätt ändras.

I det utkast som rådet dryftar får kaplanerna inget områdesansvar.

– I utkastet är tanken att en anställd åläggs att ansvara för och koordinera kommunikationen mellan området och resten av församlingen. De tre eller fyra prästerna cirkulerar mellan lokalaråden och blir på så sätt kända i hela församlingen och lär sig samtidigt känna alla församlingsområden.

»De utmaningarna vi haft i Nykarleby är vanliga.«

Coronan ställer in fler kristna sommarmöten

Familjelägret på Klippan, missionsfesten i Nagu samt stormötet i Larsmo har nu också ställts in i fysisk form.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Mötesbegränsningarna fortsätter drabba sommarens program i stiftet. Evangeliföreningens familjeläger på Klippan i Nykarleby och den fysiska missionsfesten i Nagu ställs nu in. Det gör också laestadianernas stormöte i Larsmo.

Men Evangeliföreningen hoppas fortfarande att sommarens barnläger ska kunna ordnas.

– Vi har tagit time-out med barnlägren. Vi väntar på att regeringen ska ge besked om huruvida begränsningarna för folksamlingar ska lättas, säger Evangeliföreningens verksamhetsledare **Albert Häggblom**. Det finns ju ett visst tryck på att skolorna ska öppna och att barnen ska få ha sommarprogram.

Barnlägren är inte lika stora arrangemang som familjelägret på lägerområdet Klippan och missionsfesten som i år skulle hållas i Nagu.

– Familjelägret har vuxit de senaste åren så att det tangerar gränsen på 500 personer, säger Häggblom. Dessutom lever lägerdeltagarna så nära inpå varandra under lägret att det inte går att hålla distansen.

Föreningens traditionella missionsfest skjuts nu upp med ett år. Missionsfesten i år kommer att ersättas med strömning via föreningens kanaler.

Håkan Snellman, ordförande för möteskommittén för laestadianernas sommarmöte i Larsmo, bekräftar också att det fysiska stormötet i juli inte blir av. Mötet strömmas i stället via rörelsens kanaler.

Redan tidigare har arrangörerna meddelat att laestadianernas pingstmöte i Bosund, Slems årsfest i Pedersöre och KU:s familjeläger i Pieksamäki inte ordnas i fysisk form utan skjuts upp till nästa år. Åtminstone pingstmötet och årsfesten strömmas under mötesdagarna.

Den äldsta byggnaden på folkhögskolområdet, det gamla pojkinternatet, revs för två veckor sedan.

Kredu rev gamla pojkinternatet

Miljön på folkhögskolområdet i Nykarleby har förändrats då Kredu låtit riva det gamla pojkinternatet.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Den äldsta byggnaden på folkhögskolområdet i Nykarleby har rivits. Byggnaden som stod intill matsalen inrymde tidigare ett pojkinternat och senare det kommunala Smeds-

backa daghem.

– Huset var i dåligt skick invändigt med flera fuktskador. Vi har i detta skede ingen verksamhet som kan förläggas dit, inte heller inom en överskådlig framtid, säger rektor **Susann Friman** på Kredu.

Vardet okej att riva huset – det var ju del av helheten i miljön?

– Visst utgjorde det en helhet. Men man kan ju inte låta ett hus stå och förfalla för att bevara miljön. Det är inte hållbart i längden.

Håkan Ahlnäs i Nykarleby är upprörd över rivningen.

– Jag hade fått löfte om sponseringar till att rusta upp fasaden. Då hade huset fått stå tills man funnit en användning för det, säger han.

Enligt Friman skulle det inte ha räckt att rusta upp fasaden. – Vi fick heller inga konkreta uträkningar på det. Det var också i dåligt skick invändigt.

Hon understryker att de inte rev av illvilja.

– Om vi hade haft verksamhet att ordna där kunde vi ha renoverat. Men vi har också ett stort skolhus som man i så fall borde sätta pengar på. Man måste tänka vad som är realistiskt.

LEDARE

NICKLAS STORBJÖRK

Kreativitet belönas

CORONALÄGET HAR GJORT att spelplanen i samhället – åtminstone under våren – varit ny. Förutsättningarna för att klara sig på den nya spelplanen varierar. Från skolvärlden hörs rapporter om att elevernas distansledda undervisning har varierat väldigt mycket i omfattning och kvalitet. Vissa lärare har gått in för det nya med hull och hår och varit väldigt inspirerade och aktiva med att utveckla elevernas undervisning på den digitala arenan, medan andra mest långtat efter den återgång till mer normala omständigheter som blir verklighet i mitten av maj. Läget har helt klart gynnat lärare med digital nybyggaranda, medan lärare med digital skräck kämpar i motvind. Den enskilda lärarens fallenhet och intresse för det digitala kan påverka den enskilda elevens möjlighet till inläring.

»Initiativrikedom leder till goda resultat.«

SAMMA LÄGESOM i skolvärlden råder för tillfället ute i församlingarna. En del församlingar är väldigt aktiva och producerar material på löpande band. I artikeln här intill kan vi exempelvis läsa om Jomala församling på Åland, där man med församlingsmusikern Fredrik Erlandsson i spetsen producerar versioner av "Blott en dag" varje dag. Också många andra församlingar visar framfötterna, och vissa initiativ har uppmärksammats i lokal- och riksmidierna. Det har naturligtvis inte varit bara de digitala initiativen som fått uppmärksamhet, också det arbete många församlingar gjort med att bland annat kontakta äldre har gett kyrkan ett lyft i många människors medvetande.

En gemensam nämnare i församlingarnas arbete just nu – både digitalt och totalt sett – är att kreativitet belönas. När man är av nöden tvungen att rensa bordet och tänka om helt blir det tydligt att initiativrikedom leder till goda resultat.

AVSLUTNINGSVISEN liten brasklapp. Många församlingar gör goda digitala satsningar nu, och mycket av det arbete man gör kan man hålla fast vid i en "post-coronavärld". Statistiken från sociala medier – och ur ett finländskt perspektiv pratar vi då i första hand om Facebook – kan också ge sken av att man når oerhörda massor jämfört med den normala verksamheten. Och fler när man säkert, men kanske inte så många och i den omfattning Facebook vill ge sken av. För att en video på Facebook ska räknas ha fått en tittare krävs det bara att de tre första sekunderna av videon spelas när en användare skrollar i sitt flöde. Det är med andra ord inte samma sak att ha 200 visningar på en Facebookvideo som det är att ha 200 personer på en timmes gudstjänst i en kyrka.

Nicklas Storbjörk är redaktionschef på Kyrkpressen.

Livsfarlig sekt söker kontakter i Svenskfinland

Kidnappning, utpressning, förförelse, extremt våld och till och med mord. Det är ingen trevlig evangelisationsmetod som den kinesiska sekten Österns blyxt (Eastern Lightning) eller Allsmåktige Guds kyrka (The Church of God Almighty), använder sig av.

TEXT: JOHAN SANDBERG

De flesta av oss möter ändå sekten i form av en oskyldig vänförfrågan från en okänd person på Facebook. Och om det då är ett vanligt svenskt -ssonnamn, med många gemensamma kristna vänner, är det få som anar oråd.

Personen som söker kontakt har vanligtvis asiatiskt ursprung. Hen ger sken av att vara en ung, oskyldig kvinnlig sökare som gärna vill studera Bibeln tillsammans. Någon av dem har kallat coronaviruset pesten.

– Det är så de arbetar. De gör massvis med olika profiler på sociala medier med falsk identitet. De låtsas vara vanliga kristna och delar bibelverser och andakter, förklarar **Kevin Yeung**, direktor för Concern Group of Newly Emerged Religions (fritt översatt om sorgsgruppen för nyuppkomna religioner) i Hongkong.

Avsikten är att locka medlemmar till bibelstudiegrupper som är en inkörsport till sekten.

Även om studiegruppen till en bör-

jan läser Bibeln för de så småningom in sin egen doktrin. De anser att Bibeln är föråldrad då det nya, bättre ersätter det gamla. Därför är också deras egen heliga skrift *Ordet framträder i köttet* överställd Bibeln.

Lär att Jesus redan kommit tillbaka

Sekten lär att Jesu försoningsverk inte är fullständigt. Det blir fullständigt vid hans andra ankomst, och den ankomsten har redan skett. Messias har fötts i en vanlig kinesisk familj, som kvinna. Den första gången kom han som en judisk man med nåd. Den andra gången som en kinesisk kvinna med ilska och straff. Den som inte följer den nya, allsmåktige guden blir dömd. Myndigheterna och den vanliga kyrkan är de onda andarna för kroppsligade, eftersom de motsätter sig gud den allsmåktige.

– De har inte namngett sin messias, den kvinnliga Kristus, säger Yeung. Men hon tros heta **Yang Xiangbin**.

Hon var medlem av en grupp som kallas Roparna, där hon mötte **Zhao Weishan**, som gjorde henne till en frälsare. Jag tror att Yang Xiangbin skrivit *Ordet framträder i köttet* med hjälp av Zhao Weishan.

Bägge flydde till USA år 2000 där de blev ett par, och kontrollerar sekten därifrån.

Kidnappningar och mord

– Det är en mycket farlig sekt som är kriminell under kristen täckmantel. Man kan bli av med både sina pengar och sitt liv om det vill sig. Sekten angriper de kristna församlingarna som ett virus. De försöker locka till sig nya kristna som har en andlig längtan, men inte är tillräckligt väl grundade i tron för att i tid inse att något gått allvarligt snett, berättar en person som på grund av sina kontakter i Kina inte namnges här.

Sekten förbjöds i Kina 1995. I kyrkorna i Kina varnas medlemmarna regelbundet offentligt för främlingar som infiltrerar och vill locka folk med sig.

Att motarbeta sekten är ett av de få gemensamma mål som ledarna för de underjordiska husförsamlingarna i Kina har med kommunistpartiet.

År 2002 försvann över hundra ledare av husförsamlingarna i Kina. De flesta blev arresterade, men en tredjedel av dem försvann helt. De försvun-

na blev kidnappade av Österns blyxt. Ett av de mer uppmärksammade fallen är mordet på en kvinna som vägrade ge sektens anhängare sitt telefonnummer på en snabbmatsrestaurang i Kina 2014.

Enligt Yeung handlar den kriminella aktiviteten ändå om extremfall.

– Det hände, men det var främst i rörelsens begynnelse. Motivet är sannolikt att de fungerar som ett pyramidbolag. Varje troende måste värva nya medlemmar och verka för att utvidga rörelsens inflytande till varje pris. Därför går de över gränsen ibland.

Registrerat trossamfund i Sverige

Enligt den svenska missionsorganisationen Ljus i Öster (som trots likheter i namnet inte har något med sekten att göra) är Österns blyxt ett registrerat trossamfund i Sverige sedan 2017.

Hur många anhängare sekten har går inte att verifiera, i synnerhet inte antalet i Europa. Enligt överifierbara uppgifter från de kinesiska myndigheterna har sekten tre miljoner anhängare. Men Yeung tror att de är betydligt färre än så. Han uppskattar antalet till mellan 500 000 och 800 000 över hela världen. Han känner till att sekten har fem baser i Sydkorea sedan 2014 och aktivitet i Spanien.

– I Europa är de aktiva bland de nya religiösa rörelserna och inom organisationer för mänskliga rättigheter.

"Blott en dag" i nya versioner varje dag

Jomala församling lägger ut en ny version av psalmen "Blott en dag" på Youtube varje dag. – Det är viktigt att låta humor blandas med andakt, säger Fredrik Erlandsson.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Berätta lite om ert ovanliga projekt! Vems var idén?

– När pandemin började hade kantor **Eva-Helena Hansen** en idé om att spela in *Blott en dag* som en slags andakt på församlingens Facebook, säger **Fredrik Erlandsson**, som är anställd musiker i församlingen.

– Sedan bollades idén fram och tillbaka. Först tänkte vi spela in en enda version. Sedan tänkte vi inleda varje arbetsvecka med en ny version. Men sedan landade idén på en version om dagen.

Han är den som driver, koordinerar och planerar.

– Men alla i församlingen bidrar.

Humor blandat med andakt

Projektet gör att församlingens verksamhet blir synlig under pandemin.

– Som musiker är jag anställd för att genom musik bidra till kyrkans och församlingens liv och utveckling. Jag får dessutom utlopp för min kreativitet och mitt hantverkskunnande nu när de vanliga verksamheterna ligger nere.

– För mig är dessutom mycket viktigt att låta glädje och humor blandas med andakt och allvar.

När kom den första versionen ut?

– Första versionen publicerades den 23 mars. Vi publicerar en version varje dag, utom söndagar. Under påsken hade vi uppehåll, för att låta påsken ta all plats i våra sociala medier.

I den här versionen sjunger församlingens Anette M. Karlsson "Day by day" medan Fredrik Erlandsson spelar Eric Claptons låt "Tears in heaven". Två låtar på samma gång! FOTO: SKÄRMDUMP FRÅN YOUTUBE

Varför blev det "Blott en dag"?

– Texten är ju som gjord för osäkra tider. Åtminstone var den perfekt i mars, innan vi visste mycket om viruset.

Vilken är din favoritversion så här långt?

– Bland de där jag själv medverkar skulle säga versionen i Iron Maiden-stil. Mitt tretton-åriga jag skulle ha gillat den. Jag gjorde den av nostalgiska skäl, och är rätt nöjd med hur det blev.

– Annars tycker jag att de körarrangemang jag har gjort låter fint då mina kolleger sjunger. Men jag tycker att alla versioner som jag inte medverkar i själv är starka och berörande.

Hur länge ska ni hålla på?

– Det vet jag inte. Men i alla fall så länge vi kan. Mot slutet av maj kan det hända att nyinspelningarna börjar påminna om tidigare versioner.

Var kan man lyssna på versionerna?

– Youtube-länkarna publiceras på Jomala församlingens Facebook-sida, så lättast är det att gå till Blott en dag-spellistan på Youtube.

Blir det en konsert någon gång?

– Oj, så långt har vi inte tänkt. Det skulle vara en kul grej att visa upp spännvidden, men samtidigt skulle det bli en vansinnigt tråkig konsert med bara en låt på repertoaren!

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Val av prästassessor

Domkapitlet har befriat **Berndt Berg** från uppdraget som prästassessor från och med 1.9.2020.

Val av prästassessor till domkapitlet förrättas i stiftets prostier 7.5.2020 kl. 13. Resultatet fastställs vid domkapitlets sammanträde 14.5.2020.

Vikarieförstiftsdekan vid Borgå domkapitel

Kaplanen i Agricola svenska församling **TD Robert Lemberg** väljs till vikarieförstiftsdekanen för tiden 17.8.2020-16.8.2022.

Förordnanden

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt **Stefan Ång** till kyrkoherdetjänsten i Jomala församling från 1.5.2020.

Församlingspastorn i Jomala församling **Laura Serrell** förordnas att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i församlingen från 1.7.2020 tills vidare.

Tf. kaplanen i Korsholms svenska församling **Rune Lindblom** förordnas till tf. kyrkoherde vid sidan av egen tjänst i samma församling för tiden 20.4-31.8.2020.

Församlingspastorn i Kvevlax, Solf och Replot **Ruth Vesterlund** förordnas till församlingspastor i Korsholms svenska församling på viss tid 7.6-31.8.2020.

Tf. kyrkoherden i Saltviks församling **Carolina Lindström** förordnas att fortsättningsvis sköta tjänsten 1.6.2020-31.5.2021.

Kyrkoherden i Finström-Geta församling **Jon Lindeman** förordnas till tf. kyrkoherde i Hammarlands församling vid sidan av egen tjänst för tiden 1-31.5.2020.

Pastor **Ingemar Johansson** förordnas till församlingspastor i Hammarlands församling på deltid 1-31.5.2020.

Prosten **Kent Danielsson** förordnas att sköta kyrkoherdetjänsten i Brändö-Kumlinge församling 1.6-31.12.2020.

Kyrkoherden i Kyrksläpps svenska församling **Aino-Karin Lovén** avgår 30.6.2021 på egen begäran.

Pastor **Camilla Norkko** förordnas till församlingspastor i Esbo svenska församling 7-27.6.2020.

Robert Lemberg kommer att vikariera stiftsdekan Magnus Riska från augusti 2020 till augusti 2022.

FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Kyrkoherden i Kimitoöns församling **Katarina Dahlqvist** beviljas fortsatt tjänstledighet 1.5-5.7.2020.

Prosten **Anders Laxell** förordnas till tf. kyrkoherde i Kimitoöns församling 1.5-26.6.2020 och till tf. kontraktsprost i Åbolands prosti för samma tid.

Kaplanen i Kimitoöns församling **Karin Donner** förordnas till tf. kyrkoherde i samma församling vid sidan av egen tjänst 27.6-5.7.2020.

Församlingspastorn (sjukhuspräst) vid Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet **Helena Smeds** förordnas att fortsättningsvis sköta samma tjänst på deltid 1-15.6.2020 och 20.7-9.8.2020 samt heltid 16.6-19.7.2020.

Kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling **Marina Smeds** beviljas tjänstledighet 23.9.2020-21.3.2021.

Församlingspastorn i Agricola svenska församling **Eva-Lotta Blom** beviljas tjänstledighet 1.4-31.5.2020.

Kyrkoherden i Karleby svenska församling **Per Stenberg** beviljas tjänstledighet 2.4-31.5.2020.

Församlingspastorn i Karleby svenska församling **Peter Silfverberg** förordnas vid sidan av egen tjänst till tf. kyrkoherde i samma församling 14-30.4.2020.

Kaplanstjänst Kyrksläpps svenska församling

Kaplanstjänsten i Kyrksläpps svenska församling har inom utsatt tid sökts av: pastor **Peter Blumenthal**, kaplanen i Agricola svenska församling **Karl af Hällström** och tf. kyrkoherden i Matteus församling **Fred Wilén**. Domkapitlet har granskat de sökandes behörighet och konstaterar att samtliga sökande är formellt behöriga för kaplanstjänsten i Kyrksläpps svenska församling.

Lediga kyrkoherdetjänster i stiftet

Domkapitlet uppmanar de församlingar där ett val av kyrkoherde är förestående att överväga indirekt valsätt med tanke på den rådande situationen.

Kontaktgruppen för studerandet till kyrklig yrken 1.5.2020-30.4.2022

Domkapitlet har valt följande personer till medlemmar i Kontaktgruppen för studerande till kyrkliga yrken 1.5.2020-30.4.2022:

Emma Audas, studentkaplan samt kontaktgruppens ordförande, Åbo Akademi
Ida Granfelt, ungdomsarbetsledarstuderande, Yrkes-högskolan Novia

Patrik Hagman, lärarrepresentant, Åbo Akademi
Mikael Hultén, teologiestuderande, Helsingfors universitet

Benjamin Häggblom, teologiestuderande, Åbo Akademi
Andreas Lundgren, fakultetskaplan, Helsingfors

Tomas Ray, kontaktgruppens sekreterare
Stiftsdekanen, domkapitlets representant

Hannes Uunila, kyrkomusikstuderande, Sibelius-Akademien

Vakant, diakonistuderande, Yrkes-högskolan Novia

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige har kallats till sammanträde i Borgå 26.5.2020. Detta sammanträde kommer inte att äga rum pga. coronasmittan.

Nytt preliminärt datum för stiftsfullmäktiges sammanträde i Borgå: 3.9.2020

Aftonskola kvällen innan 2.9.2020

Följande sammanträde

Domkapitlets följande sammanträden: 14.5, 11.6, 25.8

”Det som hände mig är så oförklarligt”

– Om jag dör nu, då blir så väldigt mycket osagt till min fru. Så tänkte Kaj Kunnas när han drabbades av en hjärninfarkt. Det har gått fyra år, och hans värderingar har förändrats en hel del. Han säger bland annat att sport är världens viktigaste bisak.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Kaj Kunnas cyklar i sakta mak, upp och ner längs en skatebana på en klargrön cykel. Vi har stämt träff vid Karis idrottscenter.

Den ständiga sportkommentatorn, rappi ordet och tanken, har blivit vald till Finlands mest positiva person, vilket inte är svårt att förstå. Men hans allvar är minst lika påtagligt. En del av det hänger ihop med det som hände för nästan exakt fyra år sedan.

Han var ensam hemma, de båda döttrarna var utflugna i världen vid det laget, och hans fru var på arbetsresa i London. Han gjorde sig i ordning för ett jobbmöte på Yle som skulle handla om OS i Rio.

– Klockan 7.40, jag är en sifferfreak så jag vet vilket klockslag det var, stod jag och borstade tänderna. Jag lade deodorant under armarna, och när jag skulle ställa tillbaka den på hyllan tog den emot hyllkanten, jag fick inte upp burken på hyllan.

Han tog tag med vänster hand om högerarm och fick upp deodoranten.

– Sedan satte jag mig på toalettstolen och tänkte: Vad är det?

Det gjorde inte ont, men det kändes som om någon hällde varm honung över hans hjässa.

– Jag ställde mig upp och såg mig i spegeln. Ena kinden hängde.

Kaj Kunnas är tacksam över att vara frisk, och över att det finns vardagsänglar som kämpar för ens bästa.

Han pratade högt för sig själv, försökte säga saker, mer och mer sluddrigt.

– Klockan 7.42 hade jag helt förlorat talförmågan.

Han rusade över till grannarna och fick dem med teckenspråk att ringa ambulansen. Den anländer klockan 7.50. Klockan 8.59 rullades han in på strokeavdelningen i Mejlans i Helsingfors.

– Det var som att vara på en Formel 1-depå eller i hockeylejonens bås. Alla visste precis vad de skulle göra.

Han hörde och förstod allt som sades, och insåg att läget var kritiskt.

– Jag tänkte när jag låg där att om jag dör nu, då blir så väldigt mycket osagt till min fru.

– Men nu är allt sagt.

En sjukskötare, kallad Iso-Arska, var en av dem som tog emot. Han var sportfantast, hemma från Björneborg. När Kaj Kunnas ångslan var som störst böjde han sig ner, riktigt nära.

– Han kände genast igen mig och hade tydligen sett mig kommentera Porin Åssäts match i hockeyligan. De har ett spaderhjärta som klubbssymbol. Han sa: Kaitsu, kyllä sinä tästä selviät. Sinulla on patasydän (Ungefär: Kaj, det här kommer du att klara, ditt hjärta är ett spaderhjärta.) Det gjorde mig så lugn.

Livets nyckler

Kaj Kunnas repade sig snabbt. Redan samma eftermiddag fick han tillbaka lite av sin talförmåga. Följande dag fick han stiga upp ur sjukhussängen. Rehabiliteringen tog kring ett år. Det har aldrig hittats någon förklaring till varför just han, som var grundfrisk, drabbades.

– Det är som med corona. Non comprende, säger han och slår ut med händerna.

– Att inte förstå och veta, det är kanske det svåraste för dagens människor att acceptera.

Enligt statistiken får de flesta som drabbats av stroke en ny stroke inom tre år, berättar han. En gräns han har passerat.

– Jag är inte rädd för döden, men det har också gått andra vägen i och med att det som hände mig är så oförklarligt. Oron har både försvunnit och ökat.

Man pratar ofta om att försöka leva i nuet. För Kaj Kunnas är det en konkret sak.

– Nuet är att vi sitter här i solen och du intervjuar mig. Terrassen ska jag måla senare, men det tänker jag inte på nu, för jag kan inte veta hur det blir.

Hans värderingar har förändrats mycket.

– Men samtidigt: Inte har jag blivit klok på livet!

Det är slumpmässigheten, att så mycket meningslöst händer i världen, som gör honom vanhelmodig.

– Varför räddade Gud mig? Varför räddar hen inte alla? Vi behöver ju inte ens sportredaktörer! Däremot behöver vi läkare och vårdpersonal.

– På något sätt har min tro också blivit bättre, för att jag tvivlar så mycket.

Ett halvt år efter att han drabbades av sjukdomsattacken fick hans fru en bröstcancerdiagnos, som behandlats men kräver regelbundna kontroller. De har båda sagt upp sig, har en firma tillsammans och frilansar med olika uppdrag.

– Visst kan jag någon gång sakna känslan av att tala mig hög under en tävling, men sporten finns ju kvar och jag kommenterar fortfarande.

Världens viktigaste bisak

– För att min kalenderska bli tom krävs tydligen en hjärninfarkt eller en pandemi som corona.

När vi träffas i Karis skulle Kaj Kunnas egentligen vara i Umeå på hockey, Tre Kronor mot Lejonen.

Att konsumera sport triggar samma mekanismer som att ta del av kultur i alla former.

– Det handlar om känslor. Vi människor är beroende av känslor. Om vi läser en riktigt bra bok kanske vi gråter för att den är så bra. Eller när Finland vinner VM guld i hockey är det en känsla som kanske är svår att få i jobbet eller vardagen.

Han ser sport som underhållning.

– Men ibland tycker jag att sporten blir för allvarlig. Som när Mika Myllylä gick från nationalhjalte till skurk. Då upplever jag att så här viktigt är det inte.

Gång på gång återkommer han till självdis-tansen.

– Om all sport försvinner så fortsätter världen att snurra. Men om vi tar bort städarna, vårdpersonalen och kassapersonalen, då är vi i plurret på två dagar.

»OS görs inte utan Kaj Kun-nas, tänkte jag. Men världen snurrar vidare.«

– Sport är världens viktigaste bisak!

Innan sjukdomsattacken hade han en känsla av odödlighet.

– OS görs inte utan Kaj Kunnas, tänkte jag. Men när jag satt hemma och såg alla tv-sändningar, alla intervjuer göras, så gjorde det mitt liv lättare. Världen snurrar vidare om jag lever eller dör.

Han pratar gärna om sina vardagsänglar.

– Jag tror på vissa saker och jag vet vissa saker. Visst är det viktigt att tro att inte allt bara är sådant man ser och kan känna på, men vardagsänglarna, av kött och blod, dem ska vi lita på. Anastasia, läkaren vid Mejlans som visste precis vad hon gjorde, Birgit, Markus och Maria ...

Räkningen som kom hem efter sjukhusvis-telsen förvånade honom.

– Kaj Kunnas betalade 271 euro. Jag frågade läkarna vad de egentliga kostnaderna var. De sa någonstans mellan fyrtio- och femtiotusen.

– Glädjen över att vara finländare vet inga gränser.

Sex år borta

– Min fru har löst alla kriser i vår familj, säger Kaj Kunnas med bestämdhet.

Han har varit mycket borta i jobbet.

– Femton OS är femton månader. Tjugofyra världsmästerskap i ishockey är två år. Jag har räknat ut att jag varit borta sammanlagt sex år när mina döttrar var små. En sådan pappa har jag varit, säger han och tittar ut över fotbollsplanen.

– Men det är klart att när vi sedan har setts har vi verkligen varit tillsammans.

Numera bor den ena dottern i Bryssel och den andra i Kanada, där också det första barnbarnet bor.

sta barnbarnet bor.

– Numera är det enbart fröjd och gamman när vi alla är hemma. Men med coronan nu så känns det svårt att inte veta när man kommer att ses nästa gång.

Mobbad som barn

Kaj Kunnas barndom var lycklig, även om den delvis också bestod av mobbning.

– Klart att det gör ont när man blir kallad "Dumbo", och allra värst tror jag det är i åldern fem till femton.

Mobbningen lämnade trots allt inga bestående ärr. Bland annat lagidrotten blev hans räddning.

Som vuxen fick han chansen att medverka i den omåttligt populära talkshowen Jay Leno i USA, med 52 miljoner tittare. Följande dag fick han skriva autografer till främmande amerikaner. Jay Leno är känd för sin distinkta haka.

– Det här var i februari, och följande jul fick jag ett julkort från Jay Leno. På kortet fanns hans ansikte tecknat, där hakan var ännu större och från den dinglade julklappar. I kortet stod det: "Jag har fin haka och du har fina öron." Och då förstod jag att mina öron är mitt brand.

Varifrån tar du ditt positiva sätt att se på livet?

Han funderar en stund under tystnad.

– Allra mest kommer det från att jag har haft ett så bra liv. Jag vill tacka livet.

När pandemin slog till började Karstein Volle teckna en serie om sitt liv. Den handlade om en pojke som miste sin mamma i cancer, och växte upp till en vuxen man som saknar sin pappa oerhört. Den handlade om avund, men också om att klara av svåra saker utan att bli rädd eller bitter.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

Den lilla kroken i hjärtat

Under coronaepidemin började Karstein Volle rita en serie, "Pandemic Mind-map", som han publicerade på Instagram och Facebook. På sin pappas dödsdag skrev han att det händer honom att han möter människor som är äldre än han själv och inser att deras föräldrar lever, och då fattar han att han måste leda ut sig själv på en mental promenad.

– I den serien snackade jag om avund, och den avund jag känner är inget jag är stolt över. Tvärtom, jag skäms över den.

Det är inte så att han blir sur så fort han möter någon vars föräldrar är vid liv.

– Men jag kan känna av den där lilla kroken i hjärtat.

Som att äta gift

När Karstein Volle var sju år dog hans mamma i cancer. Han minns inget av

hennes. Han har andra minnen från den tiden, men när han försöker tänka på mamma är det alldeles blankt.

– Kanske för att det var så svårt. Jag är ändå tacksam över att jag inte har traumatiska minnen. Mitt huvud fungerar.

– Jag känner till min morsa bara som ett begrepp, inte som en verklig människa, och det är irriterande. Samtidigt kan jag bli lite trött när jag träffar folk som klagar över sina morsor.

Han kämpar mot sin avund. Avund är som att äta gift och förvänta sig att den andra ska dö.

– Det är inget jag har lust att bära inom mig. Inte hjälper det mig. Avund kan leda till att jag stänger mig för en annan människa: Aha, den där är född med guldsked i munnen. Då stänger jag av mig för det den människan kan ge mig, och det är idiotiskt, för då förlorar jag.

Skönt att komma bort

När hans mamma dog blev pappa den sol hans liv kretsade kring. Pappa stod för att den kontinuitet och ömhet och kärlek som han och hans äldre bror behövde.

– Det finns en klyscha om att farsor ska vara emotionellt distanserade. Men farsan var en öm, vårdande, snäll och varm man, intelligent och intresserad av allt utom sport och bilar. Det är jag mycket tacksam för. När jag bestämde mig för att börja rita stödde han mig hela vägen.

Karstein Volle växte upp i Tranby utanför Oslo. Hans pappa var logoped, och efter mammans död började han

jobba som lärare i den lokala skolan. Han tappade i status och lön, men han var där för barnen.

– Han satsade verkligen allt på att det skulle gå bra för oss, för mig och min äldre bror. Vi växte upp på en liten plats, och självklart kände vi oss udda.

Att vara ensam pappa på 80-talet på en liten ort var inte lätt.

– Jag tror inte att han kände sig särskilt accepterad, och inte kände vi oss särskilt accepterade heller. Så jag har inget romantiskt förhållande till småstadslivet. Det var skönt att komma bort. Men samtidigt: utan den uppväxten hade jag inte hamnat här, i Finland. Jag hade ett behov av att söka mig ut. Pappa stannade kvar.

När hans pappa talade om hans mamma var berättelsen alltid heroisk. Hon var underbar, hon blev sjuk, hon dog.

Han gifte aldrig om sig. Efter hans död insåg Karstein Volle att pappa dött på hans mammas födelsedag.

– Han var djupt religiös och hittade mycket tröst i sin tro. Jag vet att han

Karstein Volle

Författare, konstnär och timplärare i bildkonst. Hans specialitet är tecknade serier och illustrationer kryddade med samhällskritik och svart humor. Spelar i bandet Karstein Volle & The Telomeres. Bor i Botby, Helsingfors. Hemsida: vollewelt.com

Familj: en tioårig son och åttaårig dotter.

Född 1974, växte upp i Tranby, Norge. Flyttade till Karleby som 19-åring för att studera bildkonst. "Efter den bondhåla jag kom från var det som att komma till storstaden."

Vill bo i Finland för att han trivs här. "Jag tycker om det udda. Jag tycker om att finnar är ärliga, de vågar säga att de mår skit och ha roligt runt det också."

Vill göra efter pandemin: Gå på konsert och sitta på bar.

Karstein Volle trivs jättebra i Helsingfors och i Botby.
– Jag är inte någon typisk norrmann. Jag föddes inte med skidor på fötterna. Jag har hittat min flock i Finland.

var mycket sårad när jag tappade min barnatro i tonåren.

Vid begravningen insåg Karstein Volle hur mycket kärlek och stöd det fanns i rummet.

– Och ritualer är viktiga. I vardagen är det ritualerna som får oss att känna oss trygga. Det kan vara jord på kistan eller gröten på morgonen, så är vi funtade.

Jag är värd lika mycket

När hans pappa blev sjuk var han själv mitt uppe i en livskris. Han låg i skilsmässa, barnen var små.

– Min pappa blev 88 år och han var sjuk i flera år, så på det viset var det ingen chock att han dog. Hur länge får man behålla en människa? Men mitt i sorgen hjälper det inte att tänka så.

När hans pappa hamnade på sjukhus försökte han som bäst bygga upp sitt liv efter skilsmässan, hitta någonstans att bo, ta hand om sina barn. Allt kändes fullkomligt kaotiskt. Sedan visade det sig att pappans sjukdomstid

skulle vara i sex år.

– Mitt sista långa samtal med honom förde jag två veckor innan han dog. Och det var så ljust och optimistiskt! Jag minns att jag tänkte: Vad oror jag mig för? Han kommer att leva tills han är nittio.

När hans pappa blev sämre åkte han till Norge och satt vid dödsbädden. De talade om resor de gjort. När pappan blev sämre sa han: Jag är glad att du är här! Och sedan: Jag har det bra. Följande dag dog han.

– Vilket bättre sätt finns det att gå på? Det är också någonting att vara tacksam för.

Nu, två år efter pappans död, tecknar han ner det han kände då.

– I den här bistra situationen har jag startat den här serien och försöker bearbeta det jag varit med om. Det fina med Instagram är att det du gör kommer ut genast, du får feedback genast, och andra får se vad du håller på med. Allt är improviserat. Att det handlade om farsan var inget jag planerat.

Hur har ditt faderskap påverkats av att du haft en sådan pappa som du haft?

– Rätt mycket, hoppas jag. För mig är den här rollen oerhört viktig, också för att jag vet att det är en så kort period i mitt liv. Jag börjar redan sakna tiden då jag gjorde allt för barnen. När jag stod och bytte blöjor kunde jag inte tänka mig att jag sex-sju år senare skulle se tillbaka på det med nostalgi.

Att han haft en varm och närvarande pappa har motiverat honom att ha en aktiv roll, att bli någon som tar lika stort ansvar och är lika viktig i barnens liv som mamman är.

– Jag har fått insistera på att jag kan lika mycket, jag är värd lika mycket som förälder. Jag har lika stor förmå-

»Jag börjar redan sakna tiden då jag gjorde allt för barnen.«

ga att sörja för att barnen kommer att vara glada och trygga.

– Jag är tacksam för pappa. Han klarade av att leva igenom traumat med mammas död, hamna på en liten ort med lågstatusjobb och mycket lite pengar. Och ändå skapade han en kärna, en tillhörighet. Det kändes bra.

Själv sitter han hemma och tecknar och känner sig ganska nöjd. Han har klarat av sina föräldrars död och en skilsmässa, han har två underbara barn.

– När jag skilde mig var mina kompisar förvånade över att jag gick till simhallen i stället för till butiken för att köpa en tolvpack med öl. De hade förväntat sig att jag skulle välja en annan utväg.

– Jag har lärt mig att det går att gå igenom tunga och svåra saker utan att bli bitter eller rädd. Jag fattar att folk blir rädda när det går riktigt dåligt. Men det är möjligt att komma igenom och överleva. Den historien finns också, och den är värd att berättas.

LARS-JOHAN SANDVIK

God morgon, Lars-Johan!

GANSKA NYLIGEN blev jag första gången i mitt liv nedsövd. Ett litet ingrepp i min kropp krävde att jag inte skulle vara närvarande under några timmar och det blev en ganska givande frånvaro. Tidigt på morgonen gjordes jag och apparaturen i ordning och plötsligt sa en vänlig damröst: Godnatt, Lars-Johan!

Rätt snabbt förflyttades jag till en annan värld, en skön och ny resa för mig. Nästa gång jag blev medveten om landkontakt var när jag genom dimmorna hörde samma vänliga röst säga: God morgon, Lars-Johan!

Det första jag gjorde vara att se på den digitala klockan som jag hade spanat in i operationssalen: 10.23! Blev min resa så kort? Hur snabbt reser man på andra sidan?

Sen fick jag kaffe och smörgås. Sällan har det enkla smakat så jordiskt gott!

God morgon, Lars-Johan! Spontant fördes min tanke till den svindlande ankomst som tron räknar med i den kommande tidsåldern, den som vi inte kan fatta men ändå väntar på. Resan mellan döden och uppståndelsen må räkna tre timmar, som vid min nedsövning, eller tusen år som släktled efter släktled. Allting sker i ett evigt nu och Någon uttalar viskande mitt namn för en skonsam väckning. God morgon, Lars-Johan!

LÄKAREN HADE personuppgifterna noggrant lagrade på mitt patientdokument, hon visste mitt namn. Den röst som ska väcka mig i det nya livet har känt mitt namn sedan urminnes tider och jag ska slå upp ögonen och söka klockan, men den är borta!

Hur gammal är jag? Hur länge har jag varit på väg? Är jag helt frisk nu? Kan jag få låna en spegel, är det verkligen jag?

Se in i mitt ansikte, säger rösten. Där speglas ditt liv i skönhet och i kärlek. Se dig själv i min blick, där är du fulländat frisk, inte bara kroppen utan hela personen. Nu ska du äta och dricka det du mest av allt har saknat i det gamla livet.

God morgon, Lars-Johan!

Lars-Johan Sandvik är pensionerad präst i Nykarleby. **I dag** tänker han: att dö är i kristen tradition som att släcka lampan för att gryningen kommer.

SÖNDAG 10.5.2020, Fjärde söndagen efter påsk

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

fortsätter raden av glada söndagar efter påsk. Temat för söndagen är **Himmelrikets medborgare i världen**, det berättar att kristna får leva som medborgare i himlen redan under sin tid här på jorden.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 32:15–20

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 8:9–11

EVANGELIUM

Joh. 17:6–10

”Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog från världen och gav åt mig.”

Läs mera i Joh. 17:6–10.

Psalmförslag

805, 813, 802, 932

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, ge idag dem som är sjuka ett tecken på din närvaro, din bestående omsorg.

Bönen är skriven av Lars-Johan Sandvik.

SÖNDAG 17.5.2020, Femte söndagen efter påsk

Nästa söndag

kallas även **Bönsöndagen**. Texterna som vi läser talar om bönen och om Jesus som den stora förebedjaren och böneläraren. Söndagens evangelietext berättar om när Jesus lär sin lärjungar hur de ska be. Temat är **Hjärtats samtal med Gud**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Dan. 9:17–19

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 8:24–28

EVANGELIUM

Matt. 6:5–13

”Så skall ni be: Vår fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma.”

Läs mera i Matt. 6:5–13.

Psalmförslag

333, 896, 871, 883

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

”Alla bor nära mitt hjärta”

1. Hur många fadderbarn har du?
2. Vad är det bästa du gjort för dem och vad är det bästa du önskar du gjort för dem?
3. Har du tips på hur man kan fira fadderdagen när man inte får träffas?

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

FOTO: ILMARI FABRITIUS / YLE

Hannah Norrena

Programledare på Yle Vega.

1. Jag har två fadderbarn, min äldsta brorsdotter Milja och min väninnas dotter Isabel.
2. Vanligtvis brukar vi fira främst födelsedagar och jular så fadderdagen har gått mig förbi.

3. Nu då man inte kan träffas kan man givetvis ringa videosamtal och till exempel äta en god bulle på varsitt håll under tiden. Eller varför inte träffas utomhus på en promenad eller picknick? Sen är ju detta ett ypperligt tillfälle att vara lite old school och pyssla ett eget kort som man skickar med gammal hederlig post – tänk vad roligt att för en gångs skull få annat än reklam och räkningar i brevlådan!

FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

Johan Bärlund

Rektor för Soc&kom

1. De är fyra till antalet och födda 1991, 1997, 2004 och 2015.
2. Det bästa är nog att få följa deras uppväxt och utveckling till fina, fullvuxna medmänniskor. De är alla väldigt olika så jag har fått vara lyhörd för vad som bäst passar för respekti-

ve gudbarn. Jag hoppas att gudbarnen upplever gudföräldrarna som ett stöd i livet.

3. Också fadderdagen får firas på distans och den får bli en god anledning att hålla kontakt i dessa märkliga coronatider.

FOTO: ARKIV

Hedvig Långbacka

Radioledare och stolt gudmor.

1. Jag har sju fadderbarn.
2. Jag har bett för dem och kommit ihåg dem på jular och födelsedagar efter bästa förmåga. Det har varit fina stunder när de blivit konfirmerade! Jag har försökt – men vet inte hur väl jag lyckats – visa att jag bryr mig.

3. Alla mina fadderbarn är vuxna, de flesta bor på annan ort. Men ringa eller skicka går bra. Finns man i samma stad kan man ju gå på promenad med glasspaus – iakttagande behövlig försiktighet!

FOTO: ARKIV/EMELIE WIKBLAD

Amanda Audas-Kass

Finlandssvensk läsambassadör

1. Jag har tio fadderbarn. Det äldsta är äldre än jag själv, det yngsta två månader ungt. Jag älskar att få vara fadder, det är typ det finaste hedersupdrag en människa kan få.
2. Det bästa jag gjort för dem är att be för dem. Få av dem bor nära mig, alla bor nära mitt hjärta. Jag kom-

mer ihåg dem i bön. Jag önskar att jag hade gett dem mer egentid oftare, redan från att de är små. Men med flera egna små barn är det svårare än jag önskat.

3. Ordna en träff online. Se till att ni båda har varsin glass. Med hyfsat stora fadderbarn kan du prata om livet, med lite yngre kan du läsa högt och med de allra yngsta kan du leka med duplo på varsitt håll.

Fadderdagen firas på sommarlovets första dag som i år infaller söndagen 31.5. Kom gärna ihåg ditt fadderbarn med ett videosamtal eller skicka ett riktigt kort på posten! Mera tips och idéer för faddrar på evl.fi/fadder.

MORS DAG

Tack till alla mammor!

På **söndag 10.5** kommer vi ihåg alla mammor – oavsett om vi har dem nära eller långt borta.

Dagens tips: klockan 8 sänder Åbo svenska församling andakten ”Morsdag” med Jänna Koivunen. Den kan ses i Facebookgruppen ”Barn och familjer i Åbo svenska församling”.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 10.5 kl. 10: Strömmad gudstjänst från Liljendal kyrka
Sö 17.5 kl. 10: Strömmad tvåspråkig gudstjänst från Strömfors kyrka
Länkar till våra gudstjänster och andakter hittas på vår Facebooksida
Du hittar oss på hemsidan agricolafor-samling.fi, på Facebook och Youtube: Agricola svenska församling och på Instagram: @agricolasvenskaforsamling.

BORGÅ

Sö 10.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst i Domkyrkan, Hanna Eisentraut–Söderström, Mats Lindgård, Reidar Tollander, Elina Mieskolainen violin
Sö 17.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst i Domkyrkan, Tuija Wilman, Marina Smeds, Anne Hätönen.
Kl. 13.30: Uppvaktning vid hjältegraven på De Stupades dag vid Näsebacken, utan publik.
Må–fr: Dagens andaktsstund kan du lyssna på via vår webbsida och via Facebook, Borgå svenska domkyrkoförsamling.
Följ med Facebook och webben www.domkyrkan.fi!
Diakoniarbetare ger hjälp och stöd Åsa Eriksson, ledande diakoniarbetare asa.eriksson@evl.fi, 040 589 0354
 Irina Lemberg, diakoniarbetare irina.lemberg@evl.fi, 040 512 5082
 Ulrika Lindholm–Nenonen, diakoniarbetare ulrika.lindholm-nenonen@evl.fi, 040 747 2232
Behöver du och din familj ekonomiskt stöd för matinköp? Ring diakonin kl. 9–17 dejournummer 019–661 1241!

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi
På grund av coronavirus epidemin är alla evenemang inställda.
Gudstjänsterna sänds på nätet, kyrkan är inte öppen för församlingsmedlemmar. Följ med informationen på församlingens hemsida och Facebooksida.
Sö 10.5 kl. 18: Gudstjänst på mors dag i Söderkulla kyrka. Församlingsmedlemmarna inbjuds att delta interaktivt i gudstjänsten på nätet. Följ med informationen på webbsidan och församlingens Facebooksida.
Sö 17.5 kl. 12.30 (OBS klockslaget!): Gudstjänst i Sibbo kyrka.
To 21.5 kl. 18: Gudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag i Sibbo kyrka.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Gudstjänster
 Varje söndag firas högmässa i Johanneskyrkan kl. 12. Högmässan strömmas direkt på församlingens Facebooksida som hittas på www.facebook.com/johannesforsamling. Följ oss på Facebook för att få en notis om när sändningen börjar.
Evenemang
 Dagsläger 1–18.6 vardagar kl. 9–16.30 i Hörnan och i S:t Jacob. För barn i lågstadiet. Vi kommer vara mycket utomhus med möjlighet till rörelse och lek. Anmälningstiden går ut 15.5. Deltagarantalet är begränsat och vi tar emot barnen i anmälningsordning. Länk till anmälan hittas på hemsidan. Frågor riktar till Helena Hollméus (helena.hollmerus@evl.fi), tf ledare för barnverksamheten.
Bön och meditation
 Johanneskyrkan är öppen på vardagar kl. 12–18 och på helger kl. 12–16 för bön och meditation. Under öppetiderna finns en präst eller annan andlig arbetare på plats för samtal. Välkomna!
Ungdomar
 Följ @johannesungdom på Instagram! Där publiceras andakter, frågesporter och utmaningar varje vecka. Du kan också kontakta ungdomsarbetsledarna Nicolina Grönroos och Christer Romberg för att få veta vad som är på gång just nu. Du är inte ensam!
Pastorskansliet: är tills vidare stängt, men vi betjänar er som vanligt under öppetiderna per telefon (09 2340 7700) och e-post (johannes.fors@evl.fi).
Församlingens prästjour: nås varje dag kl. 9–21 på numret 050 477 7718.
Du når oss även: på Facebook och Instagram på @johannesforsamling. Alla medarbetares kontaktuppgifter hittas du på hemsidan. Vi finns här för dig!

MATTEUS
Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Gudstjänster under undantagstillståndet
 Vi firar gudstjänst normalt kl. 10 varje söndag. Gudstjänsterna sänds i videoformat på församlingens Facebook-sida samt kan även ses på hemsidan i efterhand. Mera information om gudstjänsterna på hemsidan. Efter gudstjänsten live–kyrkkaffe på församlingens Facebook.

book. Välkommen!

Barnfamiljer

Matteus församling erbjuder barnvakter i östra Helsingfors. Anställ Matteus på-litliga barnvakter som gått hjälpsutbildningen i församlingen som läsläsningshjälp, då du behöver gå till butiken eller bara behöver någon som underhåller barnen en stund. Kontakta Patricia Högnabba: patricia.hognabba@evl.fi / tfn 050 408 9010.

I Facebook-gruppen Matteus Barn & Familj hittar du pysselidéer och aktuell info om barnverksamheten i församlingen. Be att få komma med i gruppen!

Ungdomar

Ungdomssamlingar online: Onsdagens ungdomskvällar kl. 18–20 live på Instagram och/eller Youtube. Bönendakt och diskussion. Ungdomsarbetsarna jourar också turvis varje dag kl. 19–21 på WhatsApp. Mera information hittar du via hemsidan eller kan du få direkt av ungdomsarbetsarna.

Hjälp och stöd

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen under dessa osäkra tider. Kontakta diakoniarbetarna Carita Riitakorpi 050–380 3986 eller Mari Johnson 050–380 3976. Ungdomsarbetsarna jourar turvis varje dag kl. 19–21 på WhatsApp och prästerna jourar dagligen 9–21 på Matteus församlings nummer 09 2340 7300.

Kyrkan öppen: två timmar efter gudstjänst

Pastorskansliet på Åbohusvägen 3: är stängt tills vidare. Du når kansliet per telefon eller e-post normalt må, ti, to och fr kl. 9–14. Matteuskyrkan är öppen två timmar efter söndagsgudstjänsten (kl. 11–13) och på plats finns en präst om du vill samtala.

Uppdaterad information om alla specialarrangemang hittar du på www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Följ med församlingens hemsida och facebook för uppdaterad information under undantagsläget. Inga fysiska samlingar ordnas under denna tid. Kontakta kansliet per telefon och e-post.
Gudstjänster digitalt
 Guds församling är inte beroende av byggnader – vi är församlingen. Du kan vara del av gudstjänstgemenskapen från din hemsoffa. Gudstjänsten diräkt-sänds på Petrus facebook-sida, och du kan se gudstjänsterna via länken även om du inte har ett eget facebook

konto. www.facebook.com/petrusforsamling

10.00 Traditionell gudstjänst

15.30 Puls–gudstjänst

12.5 kl. 19 Förbön och Tack

Bön förenar och förändrar

Gud inbjuder oss som församling att komma särskilt nära Honom under tider av utmaningar. Bönen förenar, var vi än befinner oss.

Be tillsammans: Vi ber tillsammans tre gånger om dagen. Kl. 9 andakt på facebook live och kl.15 och kl. 21 bön via Zoom. Länken på hemsidan. Någon är alltid med och leder bönen. Du kan delta i bönen där du är och även skicka bilder, tankar och böner i kommentarsfältet. Varje tisdag håller Petrus lärjungaskola Transform andakten.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: per e-post pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors, eller via förbönstelefonen: må kl. 14.30–16.30 och ti 12.5 kl. 18–19, tel. 09–23407171.

Barnfamiljer

Trots att vi inte träffas fysiskt fortsätter gemenskapen via facebook. I Petrus Kidz-gruppen på facebook finns det andakter och tankar för dig och din familj – varje vecka! Kom med!

Gemenskap och hjälp

Stillhet och samtal: Varje söndag kl. 11–12 är Petruskyrkan öppen. En präst är närvarande och tillgänglig för samtal om du önskar. Du kan även sitta själv i stillhet.

Ses i hemmen: Vi vill uppmuntra alla att ha extra mycket kontakt med varandra per telefon, per videolänk eller med några få i hemmen. Vi finns till för varandra.

Journummer: Ifall du behöver någon att prata med är prästerna och diakoniarbetarna anrättbara på telefonnumret, 09 2340 7114, varje dag kl. 9–21. Tveka inte att ta kontakt!

OLAUS PETRI

Våra barngrupper, musikandakter samt

”Livsglädje med musik” är på paus tills vidare. Kansliet kan man inte heller besöka, men nås per telefon må–fre kl 10–12 på numret 0504179234 eller per e-post olauspetri@evl.fi.

Om man känner oro och vill prata med någon så går det bra att ringa vår kyrkoherde Timo Viinikka på 045 856 1727. OBS! Även de som hör till riskgrupperna kan ta kontakt om man behöver hjälp med att t.ex. handla. Detta gäller för tillfället i huvudstadsregionen där vår personal finns. Vi informerar på vår hemsida www.olauspetri.fi och på vår facebook-sida när grupperna startar igen.

Följande gudstjänster är stängda för församlingen men live–streamas istället på vår facebook sida Rikssvenska Olaus Petri församlingen – den sjungande kyrkan: söndagen 10.5 kl 11 och söndagen 17.5 kl 11.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Paus i verksamheten till 31.5.

All samlande församlingsverksamhet håller paus. Kyrkliga förrättningar sköts med undantagsarrangemang.

Gudstjänster

Gudstjänsterna hålls så att endast de som förrättar dem är närvarande. De direktsänds varje söndag kl. 12.15 på webben. Mer information på församlingens hemsida esboforsamlingar.fi, där det finns en länk till [facebook.com/esboforsamlingar](https://www.facebook.com/esboforsamlingar) / www.esboforsamlingar.fi – OBS! Egen Facebookinloggning behövs inte. Guds-

tjänsterna kan ses också efter sändningstidens slut.

Sö 10.5 kl. 12.15: von Martens, Kronlund, Malmgren, Brunell.

Sö 17.5 kl. 10.00 (OBS TIDEN!): Tvåspråkig gudstjänst på De stupades dag. Kanckos, Mari Mathlin, Kronlund, Malmgren, Petri Koivusalo.

Andakter, Dagens tanke, musikvideor och annat församlingsaktuellt finns på församlingens Facebooksida och Instagramkontot @esbosvenskaforsamling.

De anställda finns här för dig

Trots att verksamheten håller paus är de anställda anrättbara för samtal per telefon, e-post och sociala medier. Kontaktuppgifter till alla anställda finns på esboforsamlingar.fi/kontakt.

Den öppna diakonimottagningen är stängd, men diakonibetarna nås per telefon och e-post:

Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi

Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi

Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi

Kundbetjäning endast per telefon och elektroniskt:

Esbo svenska församlings kansli: 09 8050 3000, esbosvenskaforsamling@evl.fi

Esbo församlingars servicecentral, bokning av dop, vigsel och jordfästning: 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi

Förändringar i verksamheten kan förekomma och meddelas så fort som möjligt på esboforsamlingar.fi och sociala medier.

GRANKULLA

Sö 10.5 kl. 12: Gudstjänst.

Ti 12.5 kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdelning i kyrkans aula. Eventuella förändringar möjliga p.g.a. coronakrisen.

Sö 17.5 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst.

Ti 19.5 kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdelning i kyrkans aula. Eventuella förändringar möjliga p.g.a. coronakrisen.

GUDSTJÄNSTER DIREKTSÄNDS PÅ

WEBBEN: Närmare information på församlingens hemsida.

www.grankullaforsamling.fi

www.facebook.com/grankullaforsamling/

FÖRSAMLINGSKANSLIET

Kansliet är tills vidare stängt, men vi betjänar er som vanligt under öppettiderna per telefon 050 500 7000 och e-post grankulla.sv.fors@evl.fi.

KYRKSLÄTT

Sö 10.5 kl. 12: Strömmad Gudstjänst från Masaby kyrka, kyrkan är i övrigt stängd.

Sö 17.5 kl. 11: Strömmad Tvåspråkig Gudstjänst från Kyrksläotts kyrka, kyrkan är i övrigt stängd.

Du kan titta på gudstjänsten i en vecka efteråt på församlingens hemsida eller sociala medier, facebook. Mera information hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi.

TAMMERFORS

En videoandakt publiceras varje lördag på församlingens Facebook-sida www.facebook.com/tfors.svenska

Om du behöver hjälp, kontakta diakon Eila-Sisko Helisma, 050 5272 290, eila-sisko.helisma@evl.fi.

VANDA

Sö 10.5 kl. 10: Gudstjänst, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, J. Juntumaa, Heidi Åberg.

Sö 17.5 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst med Hakunila srk, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, Harri Nurminen, A. Ekberg. Efter gudstjänsten uppvaktning (utan församlingens närvarande) vid hjältegravarna vid Helsing kyrka S:t Lars kl. 11, i Rödsand kl. 12 och vid minnesmärket i Sandkulla kl. 12.30.

TO 21.5 kl. 10: Kristi himmelsfärdsdagens gudstjänst, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, A. Ekberg.

Våra gudstjänster från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via vår Facebooksida <https://www.facebook.com/VandaSvenskaForsamling/>

Skriftskola:

För aktuell information om skriftskolan och hur den ordnas i undantagstillstånd se <https://www.vandasvenskaforsamling.fi/grupper/skriftskola>

Ungdomsverksamhet:

After-School Häng ti och to kl. 16-17.30. Fungerar via dator/telefon/pad/etc. Länk att joina i församlingens evenemangskalender.

ÖVRIGT

Mathjälp till dem som hör till riskgruppen eller ensamma äldre

Vanda församlinga organiserar matutdelning på följande sätt: Gemensamt bord sammanställer en matpås av butikernas matsvinn. Tyvärr kan du inte själv påverka innehållet. Gemensamt bord delar ut glutenfria kassar till så många som möjligt. Mathjälp får du med att ringa Gemensamt Bord 09 8306 677 eller 050 353 4677

Vanda svenska församling, diakon Heidi Salminen 050 3301828

Hjälp att utträtta ärenden (apotek & butik): diakonissa Annakatri Aho 050 4645068

Diskussionshjälp: Jarmo Juntumaa 0505374221.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Videogudstjänster från Ekenäs kyrka kl. 10 varje sö- och helgdag, samt **videoandakter för vuxna** varje torsdag kl. 14, publiceras i församlingens Youtubekanal som nås via länken på webbplatsen www.ekenasnejdensforsamling.fi. Gudstjänsterna visas även i KEXTV:s kanal respektive söndag kl. 12.

Ekenäs kyrka är öppen alla söndagar kl. 10-12, med möjlighet till stillhet, bön och ljusständning samt enskilt samtal och nattvard med en präst.

Videoandakter för barn och ungdomar sänds regelbundet i församlingens Youtubekanal. Följ gärna med!

Möjlighet till mathjälp: Kontakta församlingens diakonipersonal på numren 040-5729510, 040-8396733 eller 044-7553604.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Söndag 10.5 publiceras andakt samt dagens predikan på vår hemsida samt

MINNESDAG

Vi minns de som stupat

Söndag 17.5 firas De stupades dag.

Flera församlingar sänder tvåspråkiga gudstjänster och en del håller traditionella uppvaktningar vid hjältegravarna.

på vår facebook-sida. Ingå kyrka är öppen för bön och enskilt samtal söndag kl. 11-13. Offentliga gudstjänster firas inte för tillfället p.g.a. undantagstillstånd, andakter (utan närvarande församling) sänds endast på nätet.

Ingen gruppverksamhet för tillfället.

Ingå församlings kansli är stängt tills vidare. Ta kontakt per telefon (09-2219030) eller skicka e-post: kansli@evl.fi.

Ingå församlings diakonimottagning är stängd. Kontakt fås per telefon, tel 040- 555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050-339 2200/Mira Pauna (e-post: mira.pauna@evl.fi).

Mera information: www.ingaforsamling.fi.

KARIS-POJO

Sö 10.5 kl. 10-11: S:ta Maria kyrka i Pojo är öppen för enskild andakt. Kyrkan i Pojo håller dörrarna öppna för enskild andakt med en präst närvarande. Välkommen!

Sö 10.5 kl. 12-12.30: Gudstjänst i S:ta Katarina kyrka i Karis utan närvarande församling. Gudstjänsten sänds på nätet – se på församlingens hemsida eller via facebook. Efter avslutad gudstjänst hålls kyrkan kl. 12.30-14 för enskild andakt med en präst närvarande. Välkommen!

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Gudstjänsterna publiceras på webbplatsen och på Facebook.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Alla församlingens gudstjänster sänds över internet på församlingens sida på Facebook www.facebook.com/vasfor eller via församlingens webbsidas videoportal på www.vastabolandsforsamling.fi/video.

Sö 10.5 kl. 10: Direktsänd predikogudstjänst från Pargas kyrka. Predikant kyrkoherde Harry S. Backström, liturg tf. kaplanen i Houtskär Janette Lagerroos, kantor Hanna Lehtonen.

Sö 17.5 kl. 10: Direktsänd predikogudstjänst från Pargas kyrka. Predikant församlingsspästorn i Pargas Päivi Nuotio-Niemi, liturg tf. kaplanen i Pargas

Pär Lidén, kantor Robert Helin.

– **kl. 11:** Gudstjänst i Houtskär kyrka. Predikant tf. kaplanen i Iniö Jussi Meriluoto, liturg tf. kaplanen i Houtskär Janette Lagerroos, kantor Ulla-Majja Söderlund. Gudstjänsten radieras i YLE Vega kl. 13.03.

ÅBO

Morgonandakt kl. 8.00 måndagar-lördagar: Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

Psalmstund med kantorerna kl. 20.00: på tisdagar och torsdagar. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskafor-samling

Aftonandaktsserie "Livets skiljetecken" med Clas Abrahamsson på kommande, följ med församlingens Facebook-sida för mera information.

sö 10.5:

– **kl 8:** Andakt "Morsdag" med Jänna Koivunen. Kan ses i Facebookgruppen "Barn och familjer i Åbo svenska församling" <https://www.facebook.com/groups/913448038774021/>

– **kl 12:** Predikogudstjänst. Wikstedt, Danielsson. Kan ses på www.virtuaalikirkko.fi

– **kl 13-15:** Präst på plats för samtal i Domkyrkan

må 11.5 kl 17.30: Virtuellt träff för frivilliga inom flyktingverksamheten. Ta kontakt med Malena Björkgren 040-3417461 eller malena.bjorkgren@evl.fi för att delta.

ti 12.5 kl 14.30-16.30: Ungdomshålan online. För att delta behöver du lösenord, ta kontakt med Laura Kota-aho 040-3417464 (även Whatsapp) eller laura.kota-aho@evl.fi.

sö 17.5:

– **kl 8:** Andakt för barn "Sjöstjärnor" – även små gärningar har betydelse" med Jänna Koivunen. Kan ses i Facebookgruppen "Barn och familjer i Åbo svenska församling" <https://www.facebook.com/groups/913448038774021/>

– **kl 12:** Predikogudstjänst. Abrahamsson (pred), Liljeström (lit), Juslin. Kan ses på www.virtuaalikirkko.fi

– **kl 13-15:** Präst på plats för samtal i Domkyrkan

ti 19.5 kl 14.30-16.30: Ungdomshålan online. För att delta behöver du lösenord, ta kontakt med Laura Kota-aho 040-3417464 (även Whatsapp) eller laura.kota-aho@evl.fi.

Om du inte använder internet: kan du ta del av andaktslivet på radio Vega. Gudstjänst söndagar kl 13.03, morgonandakt måndagar-fredagar kl 6.54 och kl 9.10 samt aftonandakt söndagar-fredagar kl 19.15

Diakonimottagning per telefon:

040-3417460 kl. 9-12 på vardagar

Kyrkoherden: 040-3417466

Övriga kontaktuppgifterna finns här: www.abosvenskaforsamling.fi/kontakt.

Patrik "Patte" Sundell vid sin nya arbetsstation i Pargas kyrka: mixerbordet. FOTO: PRIVAT

TYSTNAD, TAGNING!

Ungdomsarbetsledare fick friska upp kamerakunskaper och prästerna lära sig tala till en församling de inte kan se. De nya erfarenheterna kan användas också när vardagen normaliseras.

TEXT: **EMELIE WIKBLAD & SOFIA TORVALDS**

– Ingen hade ju förväntat sig beskedet att nu omen vecka ska alla börja sända live, säger **Tommy Rannanpää** som är ungdomsarbetsledare i Korsholm.

I teorin är allt som behövs en smarttelefon. Det var så många församlingar kom igång.

I Korsholms svenska församling ville man ändå höja kvaliteten genom att banda in gudstjänsterna i förväg och utnyttja flera kameror, mikrofoner och mixerbord. Tommy Rannanpää fick börja friska upp gammal kunskap.

– Jag har haft som hobby att filma, men det har lite legat på hyllan de senaste åren.

Församlingen gör även andra videor och innehåll på nätet, för till exempel barn- och ungdomsarbetet. För Tommy Rannanpää har ändå gudstjänsterna varit i fokus – en helt ny arbetsbild.

– Jag har räknat att en gudstjänst för mig har tagit 20 till 25 timmar att jobba med.

Plötsligt var ljudet borta

Även i Västabölunds svenska försam-

ling föll ansvaret för att strömma gudstjänster och andakter på ungdomsarbetsledaren, **Patrik "Patte" Sundell**.

– I övre tonåren var jag aktiv i Pargas lokal-television, så jag hade lite erfarenhet av sådant. Men mycket har hänt på tjugo år – nu är det inte mer VHS-kassetter som gäller! skratrar han.

Kameran lärde han sig använda med hjälp av videor på Youtube.

– På ljudsidan har jag en god vän som bistått mig. När vi har strömmat live har ljudet varit vår prioritet. Det är sådant man inte tänker på, att det krävs arbete för att det ska låta bra.

Ändå kan tekniken, som känt, brista. Vid den första liveströmmade gudstjänsten gick något fel.

– Allt ljud var plötsligt borta, det hördes jättesvagt, och när jag försökte skruva upp visade alla mätare på rött. Det visade sig sedan att det var en systemuppdatering som låst ljudingången, och det enda ljud som hördes kom via min laptop, berättar han.

Han vet att de direktsända guds-

tjänsterna kan kännas lite statiska i och med att församlingen bara använder en kamera.

– Poängen med det vi gör just nu är att vi gör det tillsammans. Man kan känna att man är med när det sker, och man känner lite av den gemenskap som annars är helt och hållet borta.

Ser nytta för framtiden

"Vi borde vara på nätet", har Tommy Rannanpää och hans kollegor tänkt tidigare. Nu när de tvingas lära sig programmen och tekniken tror han att det är något de kan ta med sig framöver, till exempel i form av mer onlinerverksamhet för ungdomar.

– Det skulle kännas tråkigt att bara kasta bort den här kunskapen.

Patrik Sundell är inne på samma linje.

– Med tanke på framtiden är det bra att vi gör det här själva. Nu har vi den kunskapen, och den går inte förlorad. Vi har lärt oss mycket nytt och nått människor vi kanske inte annars skulle nå. Samtidigt har vi också lärt oss hur otroligt mycket den fysiska gemenskapen betyder för oss i församlingen.

Vi är inte tv-evangelister

Att leda gudstjänsten framför en kamera istället för en församling är också en helt ny erfarenhet.

– De flesta av oss är inte tv-evangelister. Vi är inte vana med att ha en kamera som tittar skoningslöst på oss, så redan det känns spännande, säger **Rune Lindblom**, t.f. kyrkoherde i Korsholm svenska församling.

Han saknar ögonkontakten med dem han talar till.

– Vi ser hur människor reagerar: Nu tappade jag konfirmanderna, nu är jag tråkig. Nu sa jag någonting som intresserar honom.

Det är en kontinuerlig feedback: det här funkar, det här funkar inte.

– Allt det blir borta när det enda man har framför sig är en kamera och en uttråkad kamerakille som tar det här tredje gången. Om man inte är van att uppträda för en kamera blir det platt.

Rune Lindblom berättar om en präst som bad sina församlingsbor ta selfies, som prästen printade ut och tejpade fast på kyrkbänkarna.

– Jag föreställer mig nog den församling jag brukar ha där. Jag tror att till stor del är det ju samma människor som tittar.

Församlingen kanske når ut längre nu, när man bara klickar sig in för att ta del av en live-sändning.

– Men jag kan ju inte tänka mig Lovisabon som i misstag landade i Korsholms svenskas flöde, utan det är nog dem jag brukar ha i bänkarna som jag skriver predikan för.

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 8.5 Johanna Boholm-Saarinen, Jomala

Måndag 11.5 Maria Björkgren-Vikström, Åbo

Tisdag 12.5 Anette Nyman, Purmo

Onsdag 13.5 Kenneth Grönroos, Sibbo

Torsdag 14.5 Lucas Snellman, Vanda

Fredag 15.5 Markus Linde, Sundom (repris från 8.11.2018)

Måndag 18.5 Maria Björkgren-Vikström, Åbo

Tisdag 19.5 Anette Nyman, Purmo

Onsdag 20.5 Kenneth Grönroos, Sibbo

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 10.5 Gudstjänst från Brändö kyrka i Vasa. Predikant: Rose-Maj Friman. Liturg: Mikael Forslund. Organist: Dan Andersson. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 11.00

Söndag 17.5 Gudstjänst med Västabolands svenska församling. Predikant: Jussi Meriluoto. Liturg: Janette Lagerroos. Kantor: Ulla-Maija Söderlund. Sändning från Houtskärs kyrka.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 8.5 Boris Källman, Vichtis

Lördag 9.5 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 10.5 Himmelsrikets medborgare i världen. Textläsare: Carolina Lindström och Benny Andersson.

Måndag 11.5 Albert Häggblom, Esse

Tisdag 12.5 Tomas Ray, Helsingfors

Onsdag 13.5 Hans Växby, Vanda

Torsdag 14.5 Rose-Maj Friman, Kors-holm (repris från 27.9.2019)

Fredag 15.5 Camilla Klockars, Vasa (repris från 12.2.2018)

Lördag 16.5 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 17.5 Hjärtats samtal med Gud. Textläsare: Sofia Liljeström och Olli Liljeström.

Måndag 18.5 Albert Häggblom, Esse

Tisdag 19.5 Tomas Ray, Helsingfors

Onsdag 20.5 Hans Växby, Vanda

Albert Häggblom, verksamhetsledare för SLEF, läser aftonandakten i Radio Vega måndagen den 11.5 och måndagen den 18.5.

FOTO: ARKIV//JOHAN SANDBERG

Lösningssökande kristen terapeut - utbildning 80 sp

börjar i Tammerfors 20.-21.11. 2020 och i Helsingfors i januari 2021. Smågruppsundervisningen även på svenska. Läs mera om vår högklassiga, tvååriga utbildning på vår webbplats och anmäl dig!

www.kristillinenterapia.fi

KRISTILLINEN TERAPIAINSTITUUTTI

tel. 050 3301905

En kyrkans trotjänare borta

Tidigare kyrkoherden i Jakobstads svenska församling, **Jan-Erik Nyman**, avled efter en längre tids sjukdom den 17 april 2020. Han blev 76 år.

Jan-Erik Nyman medverkade ännu under sin sjukdomstid i Kyrkpressens Våga fråga-panel, där han svarade på läsarnas frågor om liv och tro. Nyman prästvigdes år 1969 och verkade bland annat som ungdomspräst i Borgå stift innan han blev kyrkoherde i Jakobstad år 1979. Där verkade han i 27 år fram till sin pensionering år 2007. Jan-Erik Nyman verkade också i Fontana Medi-

as styrelse och var ordförande under åren 2002-2007.

Bland Jakobstadsborna var Nyman uppskattad för sin folkliga framtoning och vid sidan av sitt arbete som kyrkoherde gav han mycket av sin tid till den lokala gymnastikföreningen IF Drotts verksamhet. Nyman var själv i sin ungdom själv aktiv gymnast.

Jan-Erik Nyman sörjs närmast av två barn med familjer samt släkt och en stor skara vänner och bekanta.

NICKLAS STORBJÖRK

Tro är också att vända på stenen

I morsdagens gudstjänst från Vasa handlar predikan om att våra liv är som en vit sten: det finns gropar i den välpolerade ytan, och på stenen syns alltid mörka stråk.

”Tron stärker oss” är temat för gudstjänsten som sänds på morsdag under undantagstillstånd. Det här märks bland annat i predikan av **Rose-Maj Friman** som är präst vid Vasa central-sjukhus. I sin predikan anknyter hon till Mannerheims dagorder som finns i många kyrkor. Dagordern uttrycker medkänsla för dem som sörjer, tacksamhet över uppförföringar för det gemensamma bästa och en förhoppning om bättre tider.

I gudstjänsten använder Friman en vit sten som symbol för livet.

– Vi ser ytan men blir införstådda med att det alltid finns en annan sida av verkligheten. Min sten är vit men livet innehåller ändå från början mörka stråk, många gråa nyanser och en hel del gropar i den välpolerade ytan.

– Tro är ju också att vända på stenarna, att ta steget från det ytliga och se vad som finns på andra sidan. Trons

Mikael Forslund och Rose-Maj Friman välkomnar tittarna till Brändö kyrka i Vasa.

verklighet är stenens andra sida: det som vi inte ser vid första anblicken, det som vi kan ana att finns bakom verklighetens rundade kanter.

I förbönen hörs vårdpersonalens perspektiv då sjukhusprästen **Ann-Sofi Nylund** ber om beskydd och kraft för läkare, vårdpersonal och alla som arbetar med olika stödfunktioner på sjukhusen men också om kraft och glädje i olika familje- och vänrelationer. Med textläsning medverkar **Susanne Blomqvist** och **Ma-**

ria Zuglian.

Kyrkoherde **Mikael Forslund** är liturg i gudstjänsten.

– I år har vi haft en märklig vinter och en märklig vår. Och ingen vet i dagens läge när vi kan återgå till ett normalt vardagsliv igen. Men trots undantagstillstånd och krisläge, så fortsätter årstiderna sin växling. Allt i skapelsen väcks till liv igen så här på våren och det får bli en konkret påminnelse för oss om att livet vinner och livet fortsätter, trots allt.

Vårliga och trosvisa psalmer

Gudstjänsten inleds trosvisst med psalm 532 *Likt vårdagssol i morgonglöd*. Övriga psalmer är *Herre Gud ditt dyra namn till ära* (nr 293) och *O Gud, som skapat vind och hav* (nr 828). I gudstjänsten får vi också ta del av **Martin Lönnebos** vackra psalm (nr 810 i tillägget) *Som gränslösa viddar och kärlekens djup* till vilken **Sven-Erik Bäck** skrivit melodin.

För musiken svarar **Dan Andersson** på orgel och till sin hjälp har han sångarna **Monica Heikius**, sopran, **Mari Renvall**, alt och **Patrik Vidjeskog**, bas. Sångkvartetten sjunger *Det nya livet* skriven av **Anna-Stina Thorsell-Ahl** till melodi av Franz Schubert och *Mjukt flödar vårens sol* med text av **Christina Lövestam** till melodi av W A Mozart.

Gudstjänst: Tron stärker oss

Morsdagens gudstjänst från Brändö kyrka, Vasa

Tv-regi: Minna Mäkelä. Ansvarig producent: Lucas Snellman

Sänds 10.5 kl. 11 i Yle Fem och kl. 13.03 i Yle Vega.

Milja Sarkola skrev en roman om pengar och nyttotänk som används för att försöka kontrollera livet och våra känslor – och vår rädsla för döden.

TEXT OCH FOTO: ERIKA RÖNNGÅRD

I Milja Sarkolas debutroman möter vi en kvinna som blir fixerad vid värde, nytta och pengar. Hon tar ett banklån för att köpa en bostad, fondsparar och skriver om värdeökningar i en dagbok.

– Jag hade en längre tid velat skriva en bok om min egen klassbakgrund som någon sorts övre medelklass, och om borgerliga ideal. Jag började också göra iakttagelser bland annat om hur våra jämställdhetsideal står i konflikt med våra konsumtionsvanor och investeringsval.

Vad är det som skapar den konflikten?

– I vårt ekonomiska system är det väldigt svårt för den enskilda individen att inte låta det ekonomiska tänkandet påverka det sociala och själsliga livet.

Systemet lär oss att vi för att ha det bra måste tänka krasst och nyttobetonat när vi gör våra val.

– Välfärdssamhället ger kanske inte längre möjlighet att leva ett liv där man inte behöver samla på hög. Det har blivit osäkrare med sociala bidrag och man ska gärna till exempel ha privata hälsoförsäkringar enligt den amerikanska modellen.

Konflikten mellan de olika värderingarna är något som var och en hanterar men som vi inte alltid talar högt om.

– Den värdegrund vi har i Finland är ju kristen på många sätt och står helt i konflikt med det kapitalistiska samhällssystemet.

Sarkola känner igen sig i berättaren i *Mitt kapital*.

– Men för att jag ska kunna skriva om någonting behöver jag ha fått en viss distans till det själv. Jag skriver om saker jag redan lyckats bearbeta i mitt eget liv.

Berättaren är ett exempel på en person som blir fångad av sina rädslor. Hon försöker kontrollera livet genom att investera sina pengar, men också genom att fundera över hur hon investerar sin tid. Hon funderar över vilka sociala kontakter det lönar sig att odla – vilka kontakter hon kan ha nytta av i framtiden.

– Hon använder nyttotänkandet som ett sätt att kontrollera sina känslor. Hon försöker paketera in något som inte går att paketera in.

Berättarens åttaåriga son påverkas också. Han känner oro över att han tänker för mycket på att livet går för fort.

– Det finns redan hos honom ett försök att få ut så mycket som möjligt av livet. Det är inte stunderna i sig som är värdefulla, utan livet blir ett projekt.

Huvudpersonen är precis som Milja Sarkola teaterregissör. Hon brottas med en rädsla för att hennes yrkesliv ska vara misslyckat och meningslöst.

Nyttan gör liv

Prestationssamhället skapar en rädsla hos många av oss för att det vi gör inte är tillräckligt viktigt, tror Sarkola.

Framgången mäts i ekonomiska termer, i popularitet, i antalet sålda biljetter.

– Det behöver inte vara ett sämre sätt att mäta än något annat. Men huvudpersonen i *Mitt kapital* har problem med att hon styrs för mycket av vinstmaximeringen. Mottagaren blir siffror och kvantitet, den stora massan i stället för individen.

Trygghet eller passion?

Det finns flera orsaker till att Sarkola blev intresserad av att skriva om sin klassbakgrund.

– Delvis beror det på att borgerlighetens och konstens ideal hamnar i konflikt med varandra. Borgerligheten står för att upprätthålla och förstärka samhället som det är, medan konsten utmynnar från ett ifrågasättande.

»Jag kan känna skam över den välfärd jag lever i.«

Sarkola har genom sin släkt och sin uppväxt en bakgrund både i det borgerliga och bland kulturarbetarna. Deras ekonomiska verkligheter ser helt olika ut.

– Dels har jag kulturarbetarna som ofta är frilansare med stor osäkerhet när det gäller framtiden och arbetet, dels den borgerliga kretsen med trygga inkomster.

De ser på världen och ekonomin på helt olika sätt.

– Gör man sina stora livsval med den ekonomiska tryggheten som ett av de viktigaste värdena, eller väljer man enligt konstnärlig passion?

Hon upplever att hon lever i båda sammanhangen – inte alltid samtidigt, men parallellt. Det leder ibland till en inre konflikt.

– I borgerliga kretsar kan jag känna mindervärdeskomplex på grund av mina inkomster. I de konstnärliga kretsarna kan jag kän-

Covid-19 påminner om att livet inte kan kontrolleras – men alla drabbas inte på samma sätt.

et till projekt

na skam över den välfärd jag lever i, att jag har regelbundna inkomster som är helt okej.

Covid-19 blottar vår dödsskräck

Även om den senaste tidens undantagstillstånd berör alla drabbas det oss ändå olika, mycket beroende på var i världen vi lever – och vilken klass vi tillhör.

– Det finns en klassaspekt i vem som kan ta avstånd från omvärlden och vem som är tvungen att gå på jobb utanför hemmet och riskerar att smittas.

Sarkola säger att hon skrev *Mitt kapital* delvis för att hon bearbetat sin dödsrädsla.

– Ur det perspektivet upplever jag att hypokondrin och virusskräcken i samhället har varit påtagliga den senaste tiden.

Hon ser dem som symptom på att många människor inte blivit du med sin rädsla för döden.

– Möjligheten att dö i en sjukdom kommer som en överraskning för många.

Rädslan står inte i proportion till risken, och Sarkola drar paralleller till den rädsla för terrorism som svepte över väst efter 11 september.

– Den var också ett symptom på hur världsförvänt västerlänningarna fortfarande kan leva. Som om människor inte skulle leva i fara och risk hela tiden, inte bara just nu.

Mycket gott har ju också kommit, mycket gemenskap har uppstått. Men i dödsskräcken märks det att vissas död är värre än andras.

– Det hänger också ihop med att smittan spridits från turisternas privilegierade omständigheter. Det är därför det blir så skrämmande för alla privilegierade människor som inte förväntar sig att bli utsatta för sånt när de är på skidsemester.

KOLUMN

**CHRISTA
MICKELSSON**

Inga besökare

Inga besökare på sjukhusen. Inga besökare på sjukhusen?! Hör ni så sjukt (pun unintended) det låter?

Jag tillbringade tre av mitt livs värsta månader på Esbo sjukhus. I september 2017 hade jag fått en massiv spontan hjärnblödning, med tillhörande grav afasi som gjorde att inte kunde prata alls. Dessutom var halva sidan av min kropp förlamad.

MITT LIV hade krasats sönder och det enda som fick mig att hållas på ytan var min man, familjen och kompisarna. Av cirka 100 dagar hade jag besök 99. De höll mig sällskap, lagade mat hemma som de tog med sig i en termos, ställde frågor fast jag inte kunde svara. Tog med sig böcker och kort fast jag inte klarade av att läsa. Kom med blommor och choklad, fast min aptit var som bortblåst. Mina barn kom med de finaste av teckningar och allt jag kunde göra för att berömma dem var att krama dem länge. Min man låg brevid mig i min sjukhussäng nästan varje kväll (då om någonsin var jag glad att vi var ganska slanka).

Avdelningen jag var på var ny, personalen var stressad och jag hade den värsta ångest jag haft i mitt liv. Videosamtal i all heder, men när man är sjuk är det hud mot hud som är det bästa läkemedlet.

»Videosamtal i all heder, men när man är sjuk är det hud mot hud som är det bästa läkemedlet.«

NÄR UNGEFÄR tre månader gått fick jag lov att gå på permission varje natt. Jag var fortfarande inskriven på sjukhuset, men jag var där för terapierna – jag skulle ju lära mig att gå och tala på nytt.

De som är inskrivna på ett sjukhus var som helst i världen har inte den möjligheten just nu. Inga besökare och ingen permission, ingen livskamrat, ingen familj och inga kompisar. De får klara sig själva, med sin ångest, ensamhet och sjukhusmaten.

KANSKE NI tänker att den som måste bli blindtarmsopererad nog ska klara sig ensam? En sjukdom som går över om ett par veckor kan de flesta nog klara av ensamma, fast det är tungt.

Jag vet nog att vi gör det för ett högre syfte. Jag vet det så väl. Men kan vi inte för en liten stund tänka bort coronapandemin, och sätta oss in i deras situation?

I DAG TÄNKER JAG på de som är intagna på avdelning tre på Esbo sjukhus, och saknar ihjäl sig efter någon som håller deras hand.

Christa Mickelsson är redaktör på Kyrkpressen.

HON BLEV SEDD OCH ÖVERLEVDE

Andas in, andas ut. Det har ungdomsarbetsledare Marlen Talus sagt till Ditte Sandholm under otaliga nattliga samtal. Ditte hade så svår ångest att hon ville dö. – Om inte du hade funnits hade jag inte levt i dag, säger Ditte till Marlen.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Marlen Talus och Ditte Sandholm har en lång historia och en grundmurad relation. Ditte växte upp i Esbo, och började i högstadieåldern följa med kompisar till församlingens ungdomsträff i Grankulla. Där jobbade Marlen, eller Maami som hon kallas.

– Jag minns dig jättebra, säger Marlen och ser på Ditte.

– Jag såg att du mådde jättedåligt. Du var inåtvänd och ville inte möta min blick. Jag lät dig vara en tid, frågade ibland: Hur mår du? Du blängde på mig, knuckte på nacken och ville inte svara.

Marlen försökte vänta in Ditte. Men inget hände. Då tvingade Marlen fram en vändpunkt.

– Jag hade bestämt mig att nu är det slut på tystnaden, säger Marlen. Jag minns precis var vi stod när det hände. Vi hade nu kommit så långt att du mötte min blick. Jag tog dig hårt i armen, för att kolla om du hade öppna sår av självskadebeteende, och du sa aj på ett sätt så jag visste. Jag sa: Nu kommer du och träffar mig privat. "Okej då, om jag måste", sa du.

Ditte säger att folk lätt ger upp med sådana som mår riktigt dåligt.

– Du var den första som inte gav upp, säger hon till Marlen.

Det blev många träffar på tumanhand.

– Jag minns att jag satt i soffan med en stor kudde i famnen som skydd, säger Ditte.

Längre ner än botten

– Jag har haft så många negativa erfarenheter av att prata om mitt mående, antingen har jag inte blivit hörd eller inte blivit tagen på allvar, säger Ditte.

Hon har också lång erfarenhet av vård som inte fungerat. Redan som 13-åring fick hon remiss till ungdomspsykiatri.

– Jag gick där i ett halvt år, men pratade inte alls för att det inte funkade med den personen, jag hade inget förtroende för henne.

»Jag minns att jag satt i soffan med en stor kudde i famnen som skydd.«

Hon säger att det är svårt att förklara hur hon mått när hon mått som sämst.

– Man tror sig vara på botten och sedan sjunker man ännu längre ner. Det är en känsla av hopplöshet, av att inte duga, en ångest som man inte vet varifrån den kommer. Och en konstant huvudvärk som läkarna inte har någon lösning på.

Marlens betydelse för Ditte har varit avgörande.

– Skulle inte Maami finnas skulle jag inte leva mera.

– Jag håller med dig, några gånger om, säger Marlen. Och många gånger när jag lagt på lu-

ren efter våra samtal har jag inte varit säker på om du kommer att vakna på morgonen.

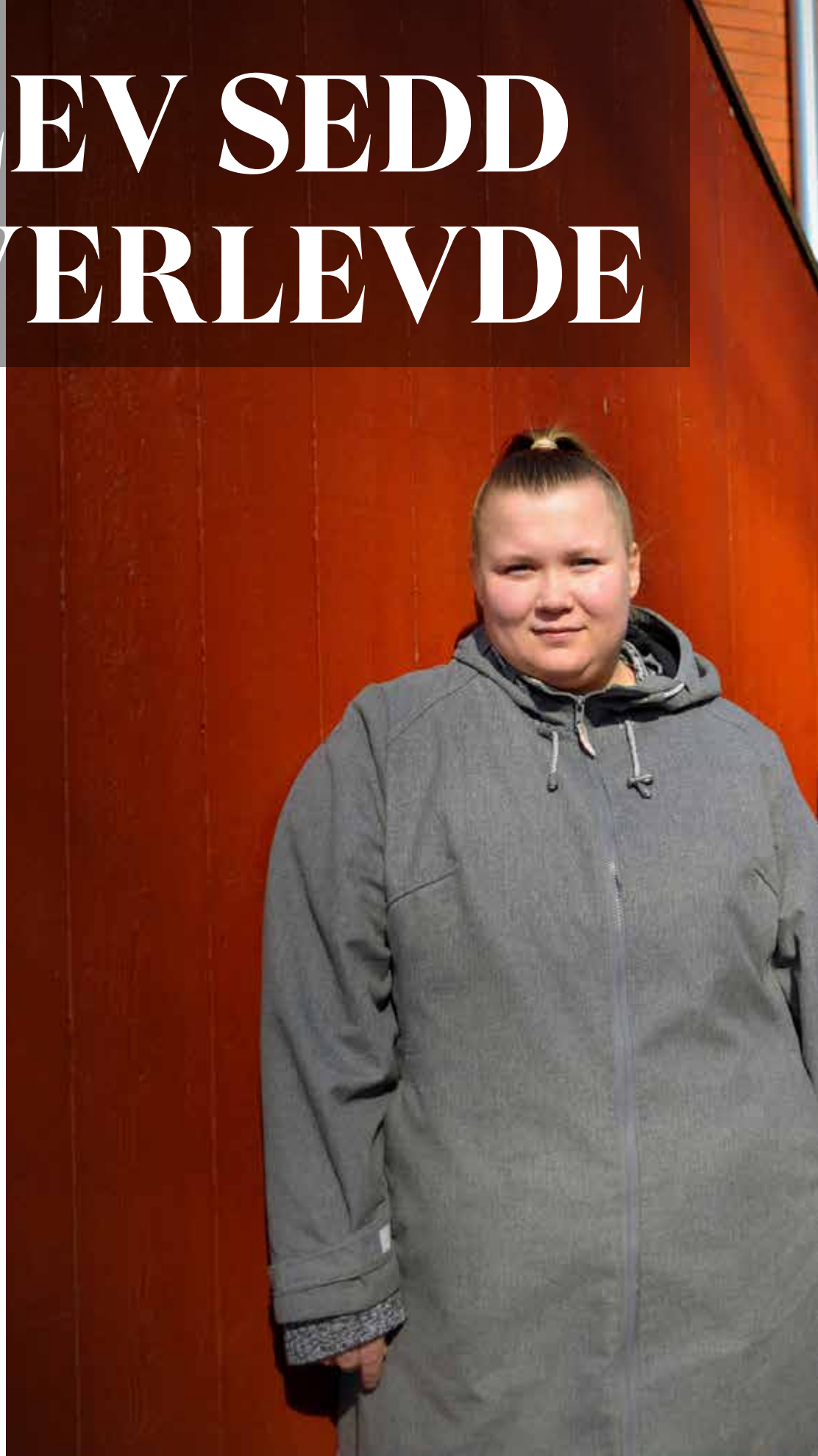
– Maami hör redan på min andning hur jag mår.

Ofta gick deras samtal ut på att de helt enkelt andades tillsammans.

– Du var speciell på det viset att det gick inte att prata dig ur det. Jag var tvungen att hitta din sinnesstämning och komma dit, säger Marlen.

Ditte säger att det är mycket från tiden när hon mådde som sämst som hon inte kommer ihåg.

– Jag minns till exempel inte att du hälsat på mig på sjukhuset när jag varit intagen.

De konstaterar att det inte är lätt att få vård, även om man är i akut behov.

– Jag minns en gång när du ringde från sjukhuset och de inte skulle ta in dig. Jag sa: Ge luren till sköterskan! Till henne sa jag: Du är personligen ansvarig för Dittes liv. Sedan blev hon intagen.

Det har funnits många bra personer inom vården som hjälpt Ditte, och hon har bland annat gått tre år i psykoterapi, men ofta har hon också bemötts av en hjälpsvackande oförståelse. Marlen har ofta följt med till olika mottagningar som stöd.

– Det är skrämmande att många ungdomar

Ditte Sandholm och Marlen Talus träffades regelbundet och ringde otaliga samtal när Ditte mådde dåligt.

inte har någon att ta med sig. När man inte blir tagen på allvar är det svårt att stå på sig och säga: Men jag behöver hjälp!

Marlen säger att ungdomar ofta har sitt eget språk där man måste läsa mellan raderna.

– När man frågar ”Hur mår du?” och får svaret ”ganska skit” så måste man bena ut svaret, för det kan betyda att personen vill hoppa under tåget.

Många sådana samtal fick Marlen också under de fem år hon jobbade som ungdomsarbetsledare i Stockholm.

– En ungdom kunde ringa mig och säga: Nu sitter jag på spåret och väntar på nästa tåg. Då gäller det att på nolltid hitta deras sinnesstämning. Ibland har jag blivit arg och sagt: Nu går du till sidan så jag får prata klart, sedan får du sätta dig igen om du vill.

Ingen av de ungdomar som ringde henne dog där och då.

I stället för att förfäras över allt illamående som finns bland ungdomarsä-ger Marlen:

– Människan är en överlevare. Tänk så många som mår riktigt dåligt och ändå överlever.

Marlen betonar hur viktigt det är att man lyssnar till varje ungdom, ser dem och vågar möta deras mörker.

– Vi får inte se det bara som tonårsångest, tänka att alla mår lite dåligt som unga. Visst, de kanske växer ur det, men de måste överleva under tiden.

Hur orkar man?

Marlen har haft och har många ungdomar som behöver henne samtidigt. När Ditte mådde som sämst hade Marlen dessutom en liten fosterson med specialbehov, ändå var hon oftast anträffbar.

Hur mycket kan en ungdomsarbetsledare förväntas klara av?

– Det är en livsstil det här jobbet. Jag älskar människor helt enkelt. Men visst är det en balansgång att hinna och orka med både jobb och privatliv.

Kraften har hon hämtat på olika håll.

– Jag sover! Och tidigare när jag hade badkar låg jag där i timmar, säger hon och skrattar.

Marlen säger att det är en självklarhet för henne att Gud finns och ständigt är med henne. När Ditte mådde dåligt var det inte Gud de pratade om i första hand, då var det mera andning och överlevnad de koncentrerade sig på.

– Gud har vi pratat om när jag mått bra. Men jag vet att du har bett för mig, säger Ditte.

– När Ditte mådde dåligt och sa att jag orkar inte tro sa jag: det gör inget att du inte tror på Gud för Gud tror på dig.

De tror inte att föräldrar är medvetna om hur mycket stöd deras ungdomar kan ha i en ungdomsarbetsledare. Och det är okej så, tycker de.

– Men det de borde veta är att kyrkans ungdomsarbetsledare är en resurs att räkna med, säger Marlen.

– Jag hade inte kunnat berätta allt för mina föräldrar som jag berättade för dig, säger Ditte.

– Och därför behövs andra, säger Marlen.

Våga möta känslor

Det finns många föräldrar och vänner som grubblar över hur de bäst kan stöda sina unga.

– Våga ta emot känslor, säger Marlen. Och du behöver inte lösa problemen åt dem, men du kan vara en backup och låta personen själv komma fram till en lösning.

Ditte konstaterar att många är rädda för att verkligen möta någon som mår dåligt.

– Många tänker: Men om jag inte kan hjälpa då? Och det kan du högst antagligen inte, men du kan finnas till, lyssna, bekräfta och ge den som mår dåligt en liten kick vidare. Jag har fått mycket hjälp när jag mått dåligt, men största jobbet har jag gjort själv, säger hon.

Ditte säger att det är viktigt att inte förminska eller förringa en annans känslor.

– I stället för att säga till ett litet barn ”Sluta gråta, det är inte så farligt”, kan man säga ”Jag ser att du är ledsen och det är okej.”

Ditte tror mycket på att jobba proaktivt redan i riktigt ung ålder.

– Det är lättare att fostra hela unga, än att reparera söndriga.

– Jag har alltid varit osäker på mig själv och haft svårt att uttrycka mina känslor. Ju tidigare man hade börjat jobba med det, desto enklare tror jag det blivit. Det är inte sagt att jag hade sluppit min depression ändå, men jag hade fått en bättre grund för att komma ur den.

Ditte har nyss flyttat ihop med sin pojkvän, hon skriver på sin pro gradu-avhandling för att bli speciallärare och ett jobb väntar från hösten. Ibland dyker gamla tankemönster upp, men hon känner numera igen dem och vet var och hur hon kan få hjälp om hon behöver det.

– Jag skulle säga att jag mår bra, så där som man ska må. Vissa dagar är dåliga, de flesta är helt okej och ibland har jag speciellt bra dagar, säger hon.

»Vi får inte se det bara som tonårsångest, tänka att alla mår lite dåligt som unga.«

Vill bygga en kultur av godhet

Att ge hopp när det känns som att det inte finns en chans att det ska bli bra igen – Kajsa Sjöberg vill stöda familjer genom att jobba med församlingens kultur och tankesätt.

TEXT: EMELIE WIKBLAD FOTO: ULRIKA HANSSON

För snart sex år sedan flyttade Kajsa Sjöberg från Karleby till Helsingfors för att studera till socialarbetare.

– Jag ville jobba tillsammans med familjer.

Tack vare sin utbildning har hon koll på vilken hjälp som finns att söka från olika instanser och vart man kan vända sig när vardagen eller ekonomin blir för svåra att klara på egen hand. Men hon vill också berätta att det finns en Gud som har hopp även när hon inte kan erbjuda en lösning.

– Eftersom jag tror att det finns situationer som bara Gud kan göra något åt, tyckte jag att det var en bra kombo att få jobba i församlingen.

När hon för ett drygt år sedan fick frågan från Petrus församling var hon inte beredd på att möjligheten skulle dyka upp redan nu. Församlingen ansökte om projektpengar. Först verkade det bli ett nekande svar, men en vecka senare fick de ett ja.

Barnfamiljer är i fokus i projektet; målsättningen att på olika sätt finnas till för dem som saknar egna sociala nätverk eller önskar stöd i vardagen. Det började med en tanke om att hitta familjevänner: frivilliga som förbinder sig att för en viss tid träffa en familj, kanske för att stöda dem genom en kris. Med tiden insåg Sjöberg att hon inte vill starta upp något som rinner ut i sanden när projektet tar slut.

– Att försöka bygga upp en kultur av godhet i församlingen – en kultur som skulle hjälpa oss att inkludera människor som behöver en gemenskap, beskriver hon det nya målet.

Det kan handla om att människor hittar sin plats i en hemgrupp.

– Då knyts också mer äkta relationer. Det är inte någon som behöver säga ”nu är jag frivillig”, utan man får automatiskt stöd av varandra.

Hur hittar man de människor som är i störst behov av en gemenskap? Det är en fråga utan ett klart svar. Men Kajsa Sjöberg tror att vi kan börja med att bli bättre på att se behoven hos de människor vi redan har en relation med.

– Även om det är ett mål att hitta dem som är allra mest ensamma kanske vi kan börja med de människor vi har i vår egen närkrets. Om jag vet om att den här bekanta har det lite jobbigt just nu: hur kan jag finnas till för dem?

Vad hon kommer göra när projektledarjobbet i församlingen tar slut vet hon inte. Men hon vet vad hon vill åstadkomma.

Kajsa Sjöberg hade tänkt att hon kanske någon gång i framtiden skulle få möjlighet att jobba tillsammans med familjer via någon kyrklig organisation – men så blev det av när hon knappt var färdig med studierna.

– Att ge hopp åt de familjer som tänker att det inte finns en chans i världen att det här skulle kunna bli bra igen.

Möten som kan lysa upp dagen

I rådande undantagstillstånd får vi tillfälle att öva på att finnas där för människorna i vår närkrets. Församlingarna i huvudstaden deltar i ett projekt för att hjälpa äldre och riskgrupper. Kajsa Sjöberg är med och koordinerar för Petrus del och har varit med om att ringa upp 80-plussare som bor på församlingens område.

– Jag har fått ha många fina samtal.

Det gläder henne att de flesta hon ringt redan har barn eller barnbarn som åker och handlar åt dem – och att många är redo att stiga in och hjälpa dem som inte har det.

Ett kort möte kan betyda mycket. När hon går ut med sin hund händer det ofta att någon vill stanna och prata en stund.

– Om det är äldre som är ute och går är jag kanske den enda människan de pratar med den dagen.

Också hennes egen andliga gemenskap har tagit nya former.

– Vi träffas ganska mycket, men online förstås.

Nästan dagliga morgonandakter och bönestunder, söndagsgudstjänst och kyrkkaffe bildar rutiner för församlingen att komma samman på distans. Den hemgrupp hon är med i har fortsatt samlas via nätet.

Kajsa Sjöberg tror det finns goda saker för församlingen att ta med sig från den här tiden: som att ha tvingats dyka med huvudet först in i det digitala och chansen att knyta kontakter till de äldsta stadsborna.

– Det är fint att kunna komma ihåg de här människorna, jag tror ju inte att vi annars skulle ha ringt åt dem alla.

UPPDRAG MODERSKAP

Att vara mamma är att träna sig i ofullkomlighet.
Att vara mamma är att vara starkast i världen.
Två mammor med olika lång erfarenhet skriver om hur de klarat livets svåraste och vackraste uppdrag.

ATT VARA BLIVANDE MAMMA är att tänka att den opastöriserade osen man åt kommer att förstöra den lycka som vilar i ens mage.

ATT VARA NYBLIVEN MAMMA är att hudlös se på det lilla livet som ammas i ens famn och gripas av ångest över nyheterna som fladdrar förbi om hungersnöd och massskjutningar.

ATT VARA MAMMA ÄR att gråta av trötthet, skrika av ilska, säga de fulaste ord man kan (tyst för sig själv) och sedan somna.

att ha dåligt samvete. Nästan alltid.

att se på ljusblonda lockar som blåser ostyrt i solen, lyssna till lustiga ord, uttalade av en barnslig stämma, och tänka att inget har jag gjort för att förtjäna denna välsignelse.

att längta hett efter livet längre bort, där man lyser och förverkligar sig själv. Och sedan vilja rusa hem igen.

att krama och pussa och borra ner näsan i en solbränd liten nacke.

att inte vilja svara på en enda fråga till, att få eksem av långa ologiska berättelser ur barnamun och att gömma sig extra länge på toaletten när någon ropar: Mammaaa!

att aldrig leka tillräckligt.

att vinka av sin man och sin förstfödde på morgonen och sedan bli uppringd med frågan: Skulle du inte vara med på mordskaffe på dagis i dag, alla andra mammor är här? (Och sedan kasta på sig kläder och cykla som en däre.)

att säga till ängsliga ögon: Jag dör sedan när jag är en riktigt gammal gråhårig tant, dessutom kommer vi att ses i himlen. Och samtidigt gråta inombords.

att bemöta treåringstrots med osande ilska, hårda ord och kalla blickar, och vara övertygad om att barnet kommer att gå i terapi i hela sitt vuxna liv.

att skratta åt prutthumor, utan ansträngning.

att höra: Mamma, jag älskar dig mer än oändligt. Och själv säga: Jag älskar dig mer än universum är stort. Och veta att det är sant.

att vara storkonsument av fläckborttagningsmedel, och samtidigt försöka säga: Vad fint att de lever livet fullt ut.

att se all sin fulhet och litenhet på kvällen, och få en ny chans nästa morgon.

att längta efter ensamhet och tystnad så att det gränsar till vansinne.

att nyss ha satt igång en långfilm och sedan höra ett ynkligt: Mamma, jag mår illa. Och att efter ett dygn känna livet segra när det värsta är över.

att ofta säga: Förlåt att jag snäste, det var totalt onödigt av mig. Jag är bara lite trött.

att tänka att om han dör så kan inte heller jag leva.

att veta att ingen annan levande varelse på denna jord utom jag förstår vad mitt barn behöver när han vägrar allt.

att ständigt träna sig i att vara tillfreds i ofullkomligheten.

Att vara mamma är det största, det svåraste och det vackraste.

ULRIKA HANSSON
HAR VARIT MAMMA I 8 ÅR

MODERSKAP. DET FINNS inget uppdrag jag gått in för med så stor övertygelse om att jag kommer att klara det strålande, och en så förkrossande insikt om att det var en miljon gånger svårare än jag trodde och att det inte gick särskilt bra.

Jag har tre barn. När det äldsta föddes var jag tjugotvå. Jag kastade mig in i moderskapet i blindo, med den glada självsäkerheten en ung människa har. Nu, tjugosju år senare, skulle jag vilja ta ett prat med den där unga Sofia-blivande-mamman. Jag skulle vilja säga: Seriöst, det här är svårt.

DET JAG har lärt mig av att vara mamma är att moderskapet inte är ett land där allt blir annorlunda. Du tar dig själv med dig in i mammalandet. Du går in där med en stor packning på ryggen och i den packningen finns dina egna osäkerheter och dina åsikter om vad som gick fel i din egen barn-dom och en massa småsaker som du inte visste du bar på.

Du tror att du ser tydligt. Du inbillar dig att du kan sitta där i den mjuka sanden i mammalandet och packa upp den där väskan och säga: Det där tar jag. Det där tar jag inte.

Tyvärr är det inte så. En dag står du där med en tonåring (till exempel) och har oanade reaktioner och säger märkliga saker och upptäcker: Jaså. Det där fanns också i väskan.

Skit också.

JAG HADE för mig att jag visste ungefär var det kunde gå fel. Jag hade lite koll på var jag tyckte att mina egna föräldrar gått lite snett. Så jag höll mig undan de groparna men i stället grävde jag nya.

Ibland grävde jag nya just för att jag trodde man måste gå en så stor lov kring gamla hål. Ibland gjorde jag tvärtom och senare fattade jag: mina barn skulle ha mått bättre om jag gjort som min mamma gjorde i stället.

Så satt jag där och gnisslade tänder.

NI UNDRAR om jag skulle göra om det? Förstås. Alla gånger.

Det finns något värdefullt också i att stundvis göra riktigt uselt ifrån sig. Om jag inte blivit mamma hade jag gått omkring med en massa illusioner om mig själv. Om jag inte blivit mamma skulle inte de här tre härliga människorna finnas på jorden.

Jag har varit mitt värsta jag som mamma. Jag har varit mitt bästa jag som mamma.

Jag har kraschat, jag har läckt. Och jag har varit den starkaste, jag har varit urberget, jag har varit den som aldrig brister.

Å så jag famlat. Å så jag älskat.

SOFIA TORVALDS
HAR VARIT MAMMA I 27 ÅR

BRITT-MARI ANDTFOLEK

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Gunnel Lindberg**, Borgå, **Wilhelmina Nyback**, Geta och **Gunnel Södersund**, Harrström.

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 26 maj 2020 till: Kyrkpressen, Tölötorggatan 2 vån. 8, 00260 Helsingfors. Märk kuvertet "Majkrysset". Du kan också ta en bild av krysset och skicka in till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

.....

.....

.....

[illegible]

DIAMANT SÅGNING BORRNING **RSW Ab VÖRÅ** **TIMANTTI SAHAUS POROUS**
tel/puh 0400 357931 sixteen.wester@rswbygggtjanst.com

Barman Anders FMA

- * Diamantborrning och sågning
- * All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

Timanttisahaus – Timanttiporaus – Betonghåltagning
Tilaukset/Beställningar: 0406573320

SBS TEAM SBS Team Ab - Info@sbsatcam.fi
+358503380730
Ytteresev. 313 - Ytteresse - 68810

Testamentet är ett vackert sätt att hjälpa

Redan en liten del av din egendom har stor betydelse för de fattigaste människorna i u-länder. Barn kan gå i skolan, de unga får yrkesutbildning och kvinnor en möjlighet att skaffa sig en utkomst.

Det är inte svårt att göra ett testamente. Beställ en kostnadsfri informationsbroschyr: 020 787 1201
kundtjanst@kyrkansutlandshjalp.fi
kyrkansutlandshjalp.fi/testamente

KUH Kyrkans Utlandshjälp

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med eller utan skräddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästtrum om dina vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.

Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info. Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376. Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borrning av energihål och vattenbrunnar ... då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

Solelpaket 3,3 kWp

Solelpaket 5,5 kWp

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Elinstallationer & Eltillbehørsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

Tommy Hellsten

Jag är inte längre rädd – en bok om kärlek

TOMMY HELLSTEN nya bok handlar om att leva i tillit och överlåtelse. Han skriver om en livsförvandlande upptäckt: vi får lära oss älska oss själva på det sätt som Gud älskar oss.

Med avstamp i sina egna upplevelser utmanar Hellsten vår tillrättalagda gudsbild och inbjuder oss att bredda och vidga våra sinnen i riktning mot den Gud vars namn är Kärlek. I en tillvaro där kärleken är verklighetens grund finns ingenting att frukta.

Tommy Hellsten är terapeut, teolog och författare. **Libris, inb.**

27⁵⁰

"Vi är Guds släktingar och behovet av kärlek är inbyggt i vårt väsen."

Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn 040 831 5897
info@fontanamedia.fi

LEDIGA TJÄNSTER

NÄRPES⁺
FÖRSAMLING

söker

En barnledare i arbetsavtalsförhållande.

En barnledarvikarie i arbetsavtalsförhållande.

En diakonitjänsteinnehavarvikarie.

Ansökningstiden utgår den 22 maj kl. 16. Fullständig platsannonser finns på hemsidan www.narpesforsamling.fi

Vill du bli församlingssekreterare i Esbo svenska församling?

Det är fråga om en fast anställning som inleds 1.9.2020 eller enligt överenskommelse. Annonser i sin helhet: esboforsamlingar.fi/information-kansli/jobbb

Skicka din ansökan senast 20 maj 2020 före kl. 12.00 till Esbo församlingar, Registraturen, PB 200, 02771 Esbo, e-post kirjaamo.espo@evl.fi.

KYRKAN I ESBO⁺
Esbo svenska församling

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kahvila ja kokouspalvelut

- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporliner, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ekonomiegatan 1
AX-221 00 MARIEHAMN
info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO

WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS

Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS

Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ

Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ

044 509 1817

DEJOUR 24 h 0400 473 391

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Familj söker lägenhet (3-4r) i Södra Haga med omnejd fr.o.m. juni. Pålitliga och skuldfria. Maria 044 9864612

25 årig medicinstuderande tjejl letar efter lägenhet i södra/centrala Helsingfors. Tel: 0401863870/JP

Rök- och djurfri österbottnings söker ett rum och kök i Hfors. Hör av dig: tel. 045-1758383/Edith

Jag önskar hyra en liten lägenhet i Helsingfors-regionen från augusti, september för mina barn-barn som påbörjar sina universitetsstudier under hösten. Ta gärna kontakt med Ellen Kolu för mera information, 040-5941222, ellen.kolu@gmail.com.

UTHYRES

Tvåa i Munksnäs 1.6-31.8. Möblerad. 800 € Tel +3584573424489

Etta 24 m2 i Alphyddan, liten balkong, innergård, nära butik, spårvagn. Ledig i juni. 700 €/mån inkl. vatten. 050-5359456

Helt nyrenoverad etta med kokvrå och badrum i Röddbergen, södra Hfors. Gångavstånd till centrum, utmärkta förbindelser. Hyra 850 e/mån inkl. vatten. Tfn 050-5887227 eller 050-555 3711

Trevlig tvårummare med balkong (55,5 m2) i centrum av Smedsby/Korsholm uthyres. Hyra:550 EUR. Tel 050-3425482

KÖPES

2r+k med balkong i centrala Vasa. Renoverings objekt inget hinder. Även från dödsbo. Allt beaktas. Ring kvällen 040-8307743

Köpes lägenhet 3-4r helst renoveringsobjekt 50-100m2 i Kottby samt närområden 0505380649/Tommi

Hej, vi är en trevlig och utbildad familj som söker tomt eller stuga med strand i Borgå området, gärna med bilväg fram. Ta gärna kontakt, även betr. ledtråd. Tack & MVH, Mikael 0500-448089

DIVERSE

JURIDISKA TJÄNSTER

Erfaren jurist med en lång arbetserfarenhet sköter era juridiska ärenden. Rådgivning, testamenten, köpebrev, bostads ärenden besvär, skatte ärenden, mm

Martin Holmsten
Roseng.v.3C, 00300 Hfors
tel.0405953595, elpost: martin.holmsten@gmail.com

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkplassen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

YRKE

Augusti 2020: Ledare för skolgång, morgon- och eftermiddagsverksamhet, Helsingfors

September 2020: Kompetensområden inom äldreomsorg, barn och unga och personer med funktionsnedsättning, Helsingfors

Oktober 2020: Närvårdare, Borgå

Sök till höstens utbildningar!

prakticum

EN SKOLA – MÅNGA MÖJLIGHETER
www.prakticum.fi

Coronapandemin

Tiden är snart inne

Tack för Stig-Olof Fernströms aktuella och fina insändare "Pandemin – hurtillåter Gud"! Helt obegriplig varen reaktion i följande nummer. Där tyckte skribenten att talet om att Jesu återkomst är nära förestående är som taget ur en "propagandapamflett från Jehovas vittnen"! Inom Lutherska kyrkan i Finland har många teologer tigit om tidens tecken, så församlingsmedlemmarsom själv inte läser Bibeln eller kristen litteratur kan vara helt oförberedda inför tidens allvar. Det är som på Noas tid. Ändå läses texten om Jesu återkomst i härlighet varje söndag i kyrkan!

För snart 40 år sedan träffade en grupp resenärer arkeologen, prof. Aapeli Saarisalo i Israel. Han gratulerade oss för att vi är den generation som får vara med om Jesu återkomst. Då var det så överraskande att jag fortfarande minns hans ord. Professorn hade på ort och ställe sett Guds löfte om judarnas återkomst uppfyllas, ett säkert tecken på att Jesu återkomst närmade sig. Judarna hade förskingrats till alla världens kontinenter, men återvänt till Israel. På många ställen i Bibeln talas det om detta, t.ex. Jeremia 16:14-15 "Se, därför skall

dagar komma, säger Herren, då man inte merskall säga: "Så sant Herren lever, han som har fört Israels barn upp ur Egyptens land", utan: "Så sant Herren lever, han som har fört Israels barn upp ur nordlandet, och ur alla andra länder till vilka han har drivit dem bort." Ty jag skall föra dem tillbaka till deras land, det som jag gav åt deras fäder."

Åren har gått och det ena tidstecknet efter den andra har gått i uppfyllelse. Vi hör om jordbävningar och andra naturkatastrofer, förorenat vatten, falska profeter, hungersnöd, farsoter, förföljelser av kristna, krig och oroligheter. Folk reser sig mot folk. Man älskar njutningar mer än Gud. Evangeliet är genom modern teknik utspjutt över praktiskt taget hela världen. Eufrat har nästan torkat ut och snart är Damaskus en stenhög. Om allt detta står det att läsa i Bibeln. Snart kan Antikrist träda fram, man hör redan talas om att världen skulle behöva en ledare. Måtte folk se sitt behov av Jesus som Frälsare innan han kommer, denna gång i makt, myndighet och härlighet.

REGINA KREANDER, Grankulla

Coronapandemin – svar

Tyvärr har Du missförstått – men bara delvis!

I min insändare (KP 8/2020) som Barbara Westman reagerar mot framhåller jag att Gud talar till sitt folk. Men när orden inte räcker till handlar han konkret, t.ex. genom sjukdomar, naturkatastrofer, olyckor.

Ett exempel, Gud säger: "Om jag tillsluter himlen så att regn inte faller, om jag bjuder gräshoppor att fördärva landet eller om jag sänder pest bland mitt folk, men mitt folk, som är uppkallat efter mitt namn, ödmjukar sig och ber och söker mitt ansikte och omvänder sig från sina onda vägar, då vill jag höra det från himlen och förlåta deras synd och skaffa läkedom åt deras land" (2 Krön 7:13-14). Vi har facit på hand när vi studerar Israel i Bibeln och i historiens ljus. Olyckorna är inte enbart straff utan kärleksbevis! Och bevis på Guds trofasthet trots hur de ser ut.

Men Gud har i sin stora kärlek handlat konkret ännu på ett annat sätt: "Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv" (Joh 3:16).

Jesus kom och offrade sig själv för att ingen ska gå evigt förlorad. Bibeln inbjuder mig

att tro på Honom, på Hans död för mina synder och Hans uppståndelse, för att jag ska få uppstå till evigt liv.

Att tro på Jesus = att vara hans lärjunge. Jesu första lärjungar började kallas "kristna" (Apg 11:26). Frågan kan ställas: Hur många av dagens kristna = Jesu lärjungar? Man gör ibland en skillnad mellan "namnkristna" och "troende-kristna". Vad betyder det?

Vad kännetecknar en Jesu lärjunge? Att uppoffra sig själv för att hjälpa andra. Att berätta om det fantastiska som har skett i mitt liv genom Guds ingripande: Jag har fått ett helt nytt sätt att se på mig själv, på mina medmänniskor, på världen, på de "miljarder utsatta, utstötta, bortglömda och svältande människor världen över" som Westman har omsorg om. Men inte bara se på dem utan göra något för dem.

Faktum är att det globala missionsarbetet i över 200 år har haft nöd för dessa människor innan de flesta "kristna" i västvärlden ägnade tredje världens fattiga en enda tanke. Missionen har gett dessa människor tillgång till Bibeln – budskapet om Guds kärlek – på över

2 500 språk. Det ordet har tagits emot och det har förvandlat deras liv. Dessutom har de fått medicinsk hjälp, skolbildning, m.m. som har gått hand i hand med ordet.

Jag reagerar automatiskt när någon som Westman talar om att "omvända till kristendomen". Det handlar verkligen inte om att värva medlemmar för en kyrka eller en religion. Det handlar om att varje människa "som har nog med att tänka på sin överlevnad" få en personlig inbjudan till kontakt med en allsmäktig Gud som visar både "omsorg och beskydd" i alla svåra situationer.

Mitt i svårigheterna – som en Jesu lärjunge inte heller skonas ifrån – ger det en verklig trygghet att kunna umgås i bön med en levande Gud som bryr sig om och hjälper.

Jesus kom för att vi ska kunna ha en personlig kontakt med vår Gud. Och vår Bibel säger att Jesus snart kommer tillbaka för att ta sina vänner till sig. Det bekänner Guds församling i kyrkan varje söndag.

Tro det, den som vill!

STIG-OLOF FERNSTRÖM, Helsingfors

Sårande vits

Två frågor till redaktionen för Kyrkpressen

50-årsjubileet till ära presenterar ni gamla vitsar med piki-små bokstäver i ryggen på sista sidan av Kyrkpressen. Nu inför påsken, i nummer 8, berättade ni om en man som av misstag gick in i en katolsk kyrka där prästen svingade

ett rökelsekar. Mannen tittade stort och sa; Häftiga kläder du har, men vet du om att det brinner i din handväska?

Tycker ni verkligen det är roande att häna andra religioners heliga ritualer?

Och tycker ni att det är li-

ka skrattretande med följande berättelse ur verkliga livet; En turist gick in i en luthersk kyrka där det hölls nattvardsgudstjänst. Efteråt, ute på kyrkbacken, träffade han en bekant ortsbo och sa; Pampig byggnad och vacker inredning.

Men behövs det verkligen ett så stort rum för några tanter som får söndagssupen?

ANITA WIKMAN, Munsala

SVAR:

Vi beklagar att denna vits väckt negativa reaktioner.

Humor är en svår balansgång. Med det sagt: när vi på redaktionen valde den här vitsen uppfattade vi inte att den driver med våra katolska tros-syskons ritualer, utan snarare med mannens okunskap.

REDAKTIONEN

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vän. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@
kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Ulrika
Hansson
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annonshittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonssdeadline tors-
dag klockan 12 veck-
an före utgivning.
Annonsförsäljning:
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528
cjcenter@malax.fi

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen
Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen, prenumeration@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6614
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

I slutet av april höll kören sin första körövning över nätet.

Övningen blev virtuell

Nina Pakkanen leder en gospelkör där 300 personer sjunger tillsammans utan noter och lyssnar in varandra. Att mötas på nätet ger inte samma upplevelse.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

Gospelia kaikille (Gospel för alla) är en lågtröskelkör i Helsingfors för alla som vill sjunga gospel. Den är en utvidgning av den 20 år gamla kören Helsinki Gospel. Körens dirigent Nina Pakkanen berättar att hon inför den första övningen hoppades att åtminstone 60 sångare skulle dyka upp – men det var 300 som kom.

Pakkanen är kantor men jobbar för tillfället på heltid med gospelkörerna. I övrigt är det körmedlemmarna som fungerar som försångare, agerar stödpersoner och sköter e-postkommunikationen.

Inga noter används på övningarna, men stämmorna finns inbandade och alla kan öva hemma med hjälp av dem.

– Det är viktigt att lära sig genom att lyssna.

Lyssna på nytt sätt utan noter

Att kören övar utan noter bidrar ock-

så till att göra den till en lågtröskelkör – fast för yrkesmusiker kan det tvärtom kännas som att tröskeln blir hög.

– Den som är van att sjunga efter noter blir tvungen att lära sig lyssna på ett nytt sätt. Det är som att byta språk.

Också för henne själv har de notlösa körövningarna gjort att hon fått lära sig att leda kör på ett nytt sätt.

– Jag värdesätter verkligen min egen utbildning, men samtidigt saknar jag den frihet som jag ser i sångare som inte läser noter. De är du med sina kroppar på ett helt annat sätt.

Pakkanen låter lyrisk när hon talar om det som händer när 300 människor samlas för att lyssna in varandra och sjunga tillsammans. Men sedan kom coronaviruset och undantagstillståndet, och de stora körövningarna fick läggas på is.

– Det väsentliga i körsång är att du hör din egen röst tillsammans med

Nina Pakkanen leder körer på distans från sitt hem.

de andras röster – just det att man är i samma utrymme. När människor samlas och andas i samma rytm börjar deras hjärtan slå i samma takt. Endorfiner frisätts och vi börjar känna en samhörighet med varandra.

Tekniken en utmaning

Att skapa gemenskap och lyssna in varandra över nätet är utmanande.

– Den största tekniska utmaningen är att ljudet via de allra flesta virtuella mötesplatser kommer med viss fördröjning.

En annan utmaning är att människor har varierande tillgång till tekniska hjälpmedel.

Vägen till virtuella körövningar har tagits stegvis. Först genom en virtuell kaffepaus, sedan genom workshops där man i mindre grupper gått igenom till exempel rytmer i de sånger man för tillfället övar in.

Kören har en egen Facebookgrupp som använts för att sprida stöd och hopp.

– Jag har delat inspelningar av gospelklassiker och uppmuntrat körmedlemmarna att sjunga med när de lyssnar.

Det här har inspirerat körmedlemmarna att dela med sig av uppmuntrande tankar, länkar till gospelmusik och dagliga böner som ger hopp.

I slutet av april hölls den första större körövningen via Zoom, uppdelad enligt stämmor.

– Då gick vi igenom hur Zoom fungerar, gjorde andningsövningar och sjöng upp tillsammans. Sedan bekantade vi oss med *Kumbaya* både genom att sjunga melodin och genom att improvisera kring melodin. Till slut övade vi stämmor till *Oh, Happy Day*.

Kyrkoherden besökte Frans, som låg på sitt yttersta. På nattvardsbordet stod en flaska som definitivt inte innehöll medicin. "Är det här din enda tröst?" frågade kyrkoherden förfärad. "Nä", svarade Frans, "jag har en till i skåpet." (Kyrkpressens 50-årsjubileum till ära kör vi vitsar i repris. Den här publicerades ursprungligen i mars 1999.)